

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΕ΄

Συνδρομή ἑτησίαι Ἰ' Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ τὸ ἰκτινοεῖμα τοῦ ἑξαμήνου καὶ εἰς ἑτήσιαι — Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Ἀγγέλου

17 Ἀπριλίου 1883

ΤΟ ΑΜΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΜΟΥ.

Διήγημα.

Συνέχεια καὶ τέλος: 161 σελ. 229.

Πολλοὶ εἶχον κατηγορήσει τὴν μητέρα μου, ὅτι ἐνῶ αἱ ξένοι γυναῖκες ἐθρῆνον μεγαλοφῶνως ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ πατρὸς μου, ἐκείνη μόνη ἔχυνεν ἄφθονα, πλὴν σιγηλὰ δάκρυα. Ἡ δυστυχὴς τὸ ἔκαμνεν ἐκ φόβου μήπως παρεξηγηθῆ, μήπως παραβῆ τὰ ὅρια τῆς εἰς τὰς νέας ἀνηκούσης σεμνότητος. Διότι, καθὼς εἶπον, ἡ μήτηρ μας ἐχάρευσε πολὺ νέα.

Ὅταν ἀπέθανεν ἡ ἀδελφὴ μας, δὲν ἦτο πολὺ γερωνοτέρα. Ἄλλ' οὔτε ἐσκέφθη κἄν τῶρα τί θὰ εἶπῃ ὁ κόσμος διὰ τοὺς σπαραξικαρδίους τῆς θρήνου.

Ὅλη ἡ γειτονεῖα ἐσηκώθη καὶ ἤλθε πρὸς παρηγορίαν τῆς. Ἄλλὰ τὸ πένθος αὐτῆς ἦτο ροθερόν, ἦτον ἀπαρηγόρητον.

— Ὅθ' χάσῃ τὸν νοῦν τῆς — ἐψιθύριζον οἱ βλέποντες αὐτὴν κεκλιμένην καὶ θρηνοῦσαν μετὰ τῶν τάφων τῆς ἀδελφῆς καὶ τοῦ πατρὸς μας.

— Ὅθ' τὰ ἀφήσῃ μὲς' στοὺς πέντε δρόμους — ἔλεγον οἱ συναντῶντες ἡμᾶς καθ' ὁδόν, ἐγκαταλειμμένα καὶ ἀπεριποίητα.

Καὶ ἐχρειάσθη καιρὸς, ἐχρειάσθησαν αἱ νοθεσῖαι καὶ ἐπιπλήξεις τῆς ἐκκλησίας, ὅπως συνῆλθον εἰς ἑαυτὴν καὶ ἐνθυμηθῆ τὰ ἐπιζῶντα τέκνα τῆς, καὶ ἀναλάβῃ τὰ οἰκιακὰ τῆς καθήκοντα.

Ἄλλὰ τότε παρετήρησε ποῦ μᾶς εἶχε καταντήσει ἡ μακρὰ τῆς ἀδελφῆς μας ἀσθένεια.

Ἡ χρηματικὴ μας περιουσία κατηναλώθη εἰς ἰατροὺς καὶ ἰατρικά. Πολλὰ χρᾶμα καὶ κηλλία, ἔργα τῶν ἰδίων αὐτῆς χειρῶν, τὰ εἶχε πωλήσει δι' ἀσήμαντα ποσά, ἢ τὰ εἶχε δώσει ὡς ἀμοιβὴν εἰς τοὺς γύστας καὶ τὰς μαγίσσας. Ἄλλα μᾶς τὰ ἐκλεψαν αὐτοὶ καὶ οἱ ὅμοιοί των, ἐπωφελοῦμενοι ἐκ τῆς ἀνεπιβλεψίας, ἥτις ἐπεκράτησεν ἐν τῷ οἴκῳ μας. Πρὸς ἐπίματρον ἐξηγλήθησαν καὶ αἱ προμήθειαι τῶν ζωοτροφῶν μας καὶ ἡμεῖς δὲν εἶχομεν πλέον πόθεν νὰ ζήσωμεν.

Ἐν τούτοις αὐτῷ, ἀντὶ νὰ πτοήσῃ τὴν μητέρα μας, τῇ ἀπέδωκεν ἀπεναντίας διπλὴν τὴν

δραστηριότητα, ἣν εἶχε πρὶν ἀσθενήσει τὸ Ἄνω.

Ἐμετρίασεν, ἡ κυρίως εἰπεῖν, συνεκάλυψε τὸ πένθος τῆς ὑπερένικησε τὴν ἀτολμίαν τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ φύλου τῆς, καὶ, λαβοῦσα τὴν δίκαιαν ἀνὰ χεῖρας, ἤρχισε νὰ ξεροδουλεύῃ, ὡς ἐὰν δὲν εἶχε γνωρίσει ποτὲ τὸν ἀνετον καὶ ἀνεξάρτητον βίον.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον μᾶς διέτρεφε διὰ τοῦ ἰδρωτός τοῦ προσώπου τῆς. Τὰ ἡμερομίσθια ἦσαν μικρὰ καὶ αἱ ἀνάγκαι μας μεγάλαι, ἀλλ' ὅμως εἰς κανένα εἶ ἡμῶν δὲν ἐπέτρεψε νὰ τὴν ἀνακουφίσῃ συνεργαζόμενος.

Σχεδία περὶ τοῦ μέλλοντος ἡμῶν ἐγίνοντο καὶ ἐπεθεωροῦντο καθ' ἐσπέραν παρὰ τὴν ἐστίαν. Ὁ μεγαλειότερός μου ἀδελφὸς ὤφειλε νὰ μάθῃ τὴν τέχνην τοῦ πατρὸς μας, διὰ νὰ λάβῃ ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ τὸν τόπον ἐκείνου. Ἐγὼ ἔμελλον ἢ μᾶλλον ἤθελον νὰ ξενιτευθῶ, καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἄλλὰ πρὸ τούτου ἔπρεπε νὰ μάθωμεν ὅλοι τὰ γράμματά μας, ἔπρεπε νὰ ξεσχολήσωμεν. Διότι, ἔλεγεν ἡ μήτηρ μας, ἀνθρωπος ἀγράμματος, ζῦλον ἀπελέκητον.

Αἱ οἰκονομικαὶ μας δυσχέρειαι ἐκορυφώθησαν, ὅταν ἐπῆλθεν ἀνομβρία εἰς τὴν χώραν καὶ ἀνέβησαν αἱ τιμαὶ τῶν τροφίμων. Ἄλλ' ἡ μήτηρ, ἀντὶ ν' ἀπελπισθῆ περὶ τῆς διατροφῆς ἡμῶν αὐτῶν, ἐπηύξησε τὸν ἀριθμὸν μας δι' ἐνὸς ξένου κορασίου, τὸ ὅποιον μετὰ μακρὰς προσπαθείας κατώρθωσε νὰ υιοθετήσῃ.

Τὸ γεγονός τοῦτο μετέβαλε τὸ μονότονον καὶ αὐστηρὸν τοῦ οἰκογενειακοῦ ἡμῶν βίου, καὶ εἰσῆγαγεν ἐκ νέου ἀρετὴν ζωηρότητα.

Ἦδη αὐτὴ ἡ υιοθέτησις ἐγένετο πανηγυρική. Ἡ μήτηρ μου ἐφόρεσε διὰ πρώτην φορὰν τὰ γιορτερά τῆς καὶ μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καθαρὸς καὶ κτενισμένους, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ μεταλάβωμεν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, ἐστάθημεν ὅλοι πρὸ τῆς εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ, καὶ αὐτοῦ, ἐν μέσῳ τοῦ περιεστώτος λαοῦ, ἐνώπιον τῶν φυσικῶν αὐτοῦ γονέων, παρέλαβεν ἡ μήτηρ μου τὸ θετὸν αὐτῆς θυγάτριον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἱερέως, ἀφοῦ πρῶτον ὑπεσχέθη εἰς ἐπίσκοπον πάντων, ὅτι θέλει ἀγαπήσει καὶ ἀναθρέψει αὐτὴν, ὡς ἐὰν ἦτο σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων τῆς.

Ἡ εἰσοδὸς του εἰς τὸν οἶκόν μας ἐγένετο

κοράσια κλίσιν της τὴν εὕρισκον σύμφωνον πρὸς τὰ αἰσθήματα καὶ τοὺς πόθους μου.

Τίποτε ἄλλο δὲν ἐπεθύμουν περισσότερον, παρὰ νὰ εὕρω ἐπιστρέφον εἰς τὸν οἶκόν μας μίαν ἀδελφήν, τῆς ὁποίας ἡ φαιδρὰ μορφή κ' αἰ συμπαθητικαὶ φροντίδες νὰ ἐξορίσουν ἀπὸ τῆς καρδίας μου τὴν ἐκ τῆς μονώσεως μελαγχολίαν, καὶ νὰ ἐξαλείψουν ἀπὸ τῆς μνήμης μου τὰς κακοπαθείας ὅσας ὑπέστην ἐν τῇ ξένη. Πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐγὼ θὰ ἐπροθυμούμην νὰ τῇ διηγῶμαι τὰ θαυμάσια τῶν ξένων χωρῶν, τὰς περιπλανήσεις καὶ τὰ κατορθώματά μου, καὶ θὰ ἤμην πρόθυμος νὰ τῇ ἀγορεύω ὅ,τι ἀγαπᾷ νὰ τὴν ὀδηγῶ εἰς τοὺς χορούς καὶ τὰς πανηγύρεις νὰ τὴν προικίσω, καὶ τέλος νὰ χορεύσω εἰς τοὺς γάμους της.

Ἀλλὰ τὴν ἀδελφήν ταύτην τὴν ἐφανταζόμην ὥραϊαν καὶ συμπαθητικὴν, ἀνεπτυγμένην καὶ ἐξυπνον, με̄ γράμματα, με̄ χειροτεχνήματα, με̄ ὄλας ἐν γένει τὰς ἀρετὰς ὅσας εἶχον αἱ κόραι τῶν χωρῶν, ὅπου ἔζων μέχρι τότε. Καὶ ἀντὶ τούτων ὅλων τί εὕρον; Ἀκριβῶς τὸ ἀντιθετον.

Ἡ θετὴ μου ἀδελφὴ ἦτον ἀκόμη μικρὰ, καχεκτικὴ, κακοσχηματισμένη, κακόγνωμος, καὶ πρὸ πάντων δύσνοος, τὸσον δύσνοος, ὥστε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μ' ἐνέπνευσεν ἀντιπάθειαν.

— Δὸς το 'πίσου τὸ Κατερινιώ, ἔλεγαν μίαν ἡμέραν εἰς τὴν μητέρα μου. Δὸς το 'πίσου, ἂν μ' ἀγαπᾷς. Αὐτὴν τὴν φορὰν σὲ τὸ λέγω με̄ τὰ σωστά μου! Ἐγὼ θὰ σὲ φέρω μίαν ἄλλην ἀδελφήν ἀπὸ τὴν Πόλι. Ἐνα εὐμορφο καρίτσι, ἕνα ἐξυπνο, ποῦ νὰ στολίσῃ μίαν ἡμέρα τὸ σπίτι μας.

Ἐπειτα περιέγραψα με̄ τὰ ζωηρότερα χρώματα ὅποιον θὰ ἦτο τὸ ὄρανον, τὸ ὅποιον ἔμελλον νὰ τῆς φέρω, καὶ πόσον πολὺ θὰ τὸ ἠγάπων.

Ὅταν ὑψώσα τὰ βλέμματά μου πρὸς αὐτὴν, εἶδον μετ' ἐκπλήξεώς μου, ὅτι τὰ δάκρυά της ἔρρεον σιγαλὰ καὶ μεγάλᾳ ἐπὶ τῶν ὤκρων αὐτῆς παρειῶν, ἐνῶ αἱ ταπεινωμένοι της ὀφθαλμοὶ ἐξέφραζον μίαν ἀπερίγραπτον θλίψιν!

— Ὡ! εἶπε μετ' ἀπελπιστικῆς ἐκφράσεως. Ἐνόμισα ὅτι σὺ θὰ ἀγαπήσῃς τὴν Κατερινιώ περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ, ἀπατήθηκα! Ἐκείνοι δὲν θέλουν διόλου ἀδελφὴν, καὶ σὺ θέλεις μίαν ἄλλην. Καὶ τί φταίγει τὸ φτωχὸ, ὅταν ἔγεινεν ὅπως τὸ ἐπλασεν ὁ Θεός. Ἄν εἶχες μίαν ἀδελφὴν ἄσημνην καὶ με̄ ὀλίγον νοῦν, θὰ τὴν ἐβγαζες δι' αὐτὸ μέσα 'στοὺς δρόμους, γιὰ νὰ πάρῃς μίαν ἄλλην, εὐμορφοὴν καὶ γνωστικὴν.

— Ὅχι, μητέρα! Βέβαια ὄχι! ἀπάντησα ἐγὼ. Μὰ ἐκείνη θὰ ἦτο παιδί σου, καθὼς καὶ ἐγὼ. Ἐνῶ αὐτὴ δὲν σοῦ εἶνε τίποτε. Μὰ εἶναι ὅλων διόλου ξένη.

— Ὅχι! ἀνεφώνησεν ἡ μήτηρ μου μετὰ λυγμῶν, ὄχι! Δὲν εἶναι ξένο τὸ παιδί! Εἶναι 'δικό μου! Τὸ ἐπῆρα τριῶν μηνῶν ἀπὸ 'πάνω ἀπὸ τὸ λείψανον τῆς μάνας του καὶ ὁσάκις ἔκλαιγε, τοῦ ἐβάζα τὸ βυζί μου 'στὸ στόμα του, γιὰ νὰ τὸ πλανέσω καὶ τὸ ἐτόλιζα μέσ' 'στὰ σπάργγανά σας, καὶ τὸ ἐκοίμησα μέσ' 'στὴν κούνησά σας. Εἶναι 'δικό μου τὸ παιδί, καὶ εἶναι ἀδελφὴ σας!

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας, τὰς ὁποίας ἐπρόφερον ἰσχυρῶς καὶ μετ' ἐπιβλητικοῦ τρόπου, ὑψώσε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ με̄ παρετήρησεν ἀσκαρδαμυκτῶς. Ἐπερίμενε προκλητικῶς τὴν ἀπάντησίν μου. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἐτόλμησα νὰ προσφῶ λέξιν. Τότε ἐχαμήλωσε πάλιν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐξηκολούθησε με̄ ἀσθενῆ φωνὴν καὶ θλιβερὸν τόνον.

— Ἐ! τί νὰ γείνη! Κ' ἐγὼ τὸ ἠθέλα καλλίτερο, μὰ—ἡ ἀμαρτία μου, βλέπεις, δὲν ἐσώθηκεν ἀκόμη. Καὶ τὸ ἔκαμεν ὁ Θεός τέτοιο, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ὑπομονή μου, καὶ νὰ με̄ σχωρέσῃ. Εὐχαριστῶ σε, Κύριε!

Καὶ ταῦτα λέγουσα, ἔθηκε τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ στήθους, ὑψώσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς πλήρεις δακρυῶν πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔμεινεν οὕτως ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σιωπῶσα.

— Κάτι θὰ ἔχῃς στὴν καρδιά, μητέρα, εἶπον τότε μετὰ τινος δειλιάς. Μὴ θυμῶνῃς!

Καὶ λαθῶν ἐρίλησα τὴν παγεράν αὐτῆς χεῖρα πρὸς ἐξιλέωσιν.

— Ναι! εἶπεν ἐκείνη ἀποφασιστικῶς. Ἐχω κἄτι ἐδῶ μέσα βαρὺ, πολὺ βαρὺ, παιδί μου! Ὡς τώρα τὸ γνωρίζει μόνον ὁ Θεός καὶ ὁ πνευματικὸς μου. Ἐσὺ εἶσαι διαδασμένος καὶ συντηχίνεις καμμιὰ φορὰ ὅταν τὸν ἴδιον τὸν πνευματικὸν, καὶ καλλίτερα. Σῆκω, κλείσε τὴ θύρα, καὶ κἄτσε νὰ σὲ τὸ 'πῶ, ἴσως με̄ παρηγορήσῃς ὀλίγο, ἴσως με̄ λυπηθῆς, καὶ ἀγαπήσῃς τὸ Κατερινιώ, ὅταν νᾶταν ἀδελφὴ σου.

Οἱ λόγοι οὗτοι, καὶ ὁ τρόπος με̄ τὸν ὅποιον τοὺς ἐπρόφερον, ἐνέβαλον τὴν καρδίαν μου εἰς μεγάλην ταραχήν. Τί εἶχε νὰ μ' ἐμπιστευθῆ ἡ μήτηρ μου χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μου; Ὅλας τὰς κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου δυστυχίας της με̄ τὰς εἶχεν ἀφηγηθῆ. Ὅλον τὸν προτοῦ της βίον τὸν ἐγνωρίζον ὡσὰν παρὰμυθι. Τί ἦτο λοιπὸν αὐτὸ ποῦ με̄ ἀπέκρυπτε μέχρι τοῦδε; ποῦ δὲν ἐτόλμησε νὰ φανερώσῃ εἰς κανένα πλὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πνευματικοῦ της;

Ὅταν ἐπανῆλθον νὰ καθίσω πλησίον της, ἔτρεμον τὰ γόνατά μου ἐξ ἀορίστου ἀλλ' ἰσχυρὸν τινος φόβου.

Ἡ μήτηρ μου ἐκρέμασε τὴν κεφαλὴν, ὡς κατὰδικος, ὅστις ἴσταται ἐνώπιον τοῦ κριτοῦ του με̄ τὴν συνκίσθησιν τρομεροῦ τινος ἐγκλήματος.

— Τὸ 'θυμάσαι τὸ Ἀννιώ μας; με̄ ἠρώτησε μετὰ τινὰς στιγμὰς πληκτικῆς σιωπῆς.

— Μάλιστα, μητέρα! Πῶς δὲν τὸ 'θυμοῦμαι! Ἦταν ἡ μόνη μας ἀδελφὴ, κ' ἐξεψύχησεν ἐμπρὸς στὰ μάτια μου.

— Ναι! με̄ εἶπεν, ἀνυστεναζάσα βαθέως, ἀλλὰ δὲν ἦτο τὸ μόνο μου κορίτσι! Ἐσὺ εἶσαι τέσσαρα χρόνια μικρότερος ἀπὸ τὸ Χρηστάκη. Ἐνα χρόνο κατόπι του ἔκαμα τὴν πρώτη μου θυγατέρα.

Ἦταν τότε κοντὰ, ποῦ ἐπαντρολογιέτο ὁ Φωτῆς ὁ Μυλωνᾶς. Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας σου παραγγῆσε τὸ γάμο τους, ὡς 'ποῦ ν' ἀποσκαρτηθῶ ἐγὼ, γιὰ νὰ τοὺς στεφανώσωμε μαζί. Ἦθελε νὰ με̄ βγάλῃ καὶ μένα στὸν κόσμο, γιὰ νὰ χαρῶ ὅταν 'πανδρευμένη, ἀφοῦ κορίτσι δὲν μ' ἄφηκεν ἡ γιαιχιά σου νὰ χαρῶ.

Τὸ πρῶν τοὺς 'στεφανώσαμε, καὶ τὸ βράδυ ἦταν οἱ καλεσμένοι στὸ σπίτι τους καὶ ἐπαίζαν τὰ βιολιά, καὶ ἔτρωγεν ὁ κόσμος μέσα στὴν αὐλὴ, καὶ ἐγύρνα ἡ κανάτα με̄ τὸ κρασί ἀπὸ χέρι σὲ χέρι. Καὶ ἔκαμεν ὁ πατέρας σου κέφι, ὅταν διασκεδαστικὸς ποῦ ἦταν ὁ μακαρίτης, καὶ μ' ἔρριψε τὸ μανδύλι του, νὰ σηκωθῶ νὰ χορεύουμε. Ὅταν τὸν ἐβλεπα νὰ χορεύῃ, μοῦ ἀνοιγεν ἡ καρδιά μου, καὶ ὅταν νέα ποῦ ἤμουνα, ἀγαπούσα κ' ἐγὼ τὸ χορὸ. Κ' ἐχορεύσαμε λοιπὸν κ' ἐχορέψαν καὶ οἱ ἄλλοι καταπόδι μας. Μὰ ἐμεῖς ἐχορέψαμε καὶ καλλίτερα καὶ πολύτερα.

Ὅταν ἐκοντέψανε τὰ μεσάνυχτα, ἐπῆρα τὸν πατέρα σου παράμερα καὶ τὸν εἶπα. Ἄνδρα, ἐγὼ ἔχω παιδί 'στὴν κούνησιν καὶ δὲν 'μπορῶ πιά νὰ μείνω. Τὸ παιδί πεινᾷ. ἐγὼ ἐσπάργασα. Πῶς νὰ τὸ βυζάζω μέσ' 'στὸν κόσμον καὶ με̄ τὸ καλὸ μου τὸ φῶρεμα! Μείνε σὺ, ἂν θέλῃς νὰ διασκεδάσῃς ἀκόμα. Ἐγὼ θὰ πάρω τὸ μωρὸ νὰ 'πάγω 'στὸ σπίτι.

— Ἐ, καλὰ, γυναῖκα! εἶπεν ὁ σχωρεμένος, καὶ μ' ἐπαπάρισε 'πὰ στὸν ὦμον. Ἐλα, χόρευε κι' αὐτὸ τὸ χορὸ μαζί μου, καὶ ὕστερα πηγαίνουμε κ' οἱ δύο. Τὸ κρασί ἄρχισε νὰ με̄ χτυπᾷ στὸ κεφάλι, καὶ ἀφορμὴ γυρεύω κι' ἐγὼ νὰ φύγω.

Ὅταν ἐξεχορέψαμε κ' ἐκείνο τὸ χορὸ, ἐπῆραμε τὴν στράτα.

Ὁ γαμβρὸς ἔστειλε τὰ παιχίδια καὶ με̄ς ἐξεπροβόδησαν ὡς τὸ μισὸ τὸ δρόμο. Μὰ εἶχαμε ἀκόμη πολὺ ὡς τὸ σπίτι. Γιατὶ ὁ γάμος ἔγεινε 'στὸν Καρασιμαχαλά. Ὁ δοῦλος ἐπήγαγε 'μπροστὰ με̄ τὸ φανάρι. Ὁ πατέρας σου ἐσήκωνε τὸ παιδί, καὶ 'βαστοῦσε καὶ μένα ἀπὸ τὸ χέρι.

— Κουράσθης, βλέπω, γυναῖκα!

— Ναι, Μιχαλιό. Κουράσθηκα.

— Αἶντε βάλ' ἀκόμα κομμάτι δύναμι, ὡς ποῦ νὰ φαθᾶσουμε στὸ σπίτι. Θὰ στρώσω τὰ στρώματα μοναχός μου. Ἐμετάνοιωσα ποῦ σ' ἐβάζα κ' ἐχορέφες τόσο πολὺ.

— Δὲν πειράζει, ἄνδρα, τοῦ εἶπα. Τὸ ἔκαμα γιὰ τὸ χατῆρί σου. Αὐριο ξεκουράζουμαι πάλι.

Ἐτσι ἤρθαμε στὸ σπίτι. Ἐγὼ ἐφράσκιωσα κ' ἐβύζαξα τὸ παιδί, κ' ἐκείνος ἔστρωσε. Ὁ Χρηστάκης ἐκοιμήτο μαζί με̄ τὴν Βενεταῖα, ποῦ τὴν ἀφήκα νὰ τὸν φυλάξῃ. Σὲ 'λίγο ἐπλαγιάσαμε καὶ μεῖς. Ἐκεῖ, μέσα στὸν ὕπνο μου, μ' ἐφάνηκε πῶς ἔκλαψε τὸ παιδί. Τὸ καυμένο!, εἶπα, δὲν ἔφαγε σήμερον χορταστικά. Καὶ ἀκούμνησα στὴν κούνησιν του νὰ τὸ βυζάζω. Μὰ ἤμουν πολὺ κουρασμένη καὶ δὲν 'μποροῦσα νὰ κρατηθῶ. Τὸ ἐβγάλα λοιπὸν, καὶ τὸ ἐβάζα κοντὰ μου, μέσ' τὸ στρώμα, καὶ τοῦ ἐδώσα τὴν βόγα στὸ στόμα του. Ἐκεῖ με̄ 'ξαναπῆρεν ὁ ὕπνος.

Δὲν ἤξεύρω πόσην ὥρα ἤθελεν αἰς τὸ πουρνό. Μὰ 'σάν ἐνοιώσα νὰ χαράξῃ—ὡς τὸ βάλω, εἶπα, τὸ παιδί δὲν ἐσάλευε!

Μὰ 'κεῖ 'ποῦ πῆγα νὰ τὸ σηκώσω, τί νὰ διῶ! Τὸ παιδί δὲν ἐσάλευε!

Ἐξύπνησα τὸν πατέρα σου τὸ 'ξεφασκιώσαμε, τὸ 'ζεστάναμε, τοῦ ἐτρίψαμε τὸ μυτοῦδί του, τίποτε!—Ἦταν ἀπεθαμένο!

— Τὸ 'πλάκωσες, γυναῖκα, τὸ παιδί μου!—εἶπεν ὁ πατέρας σου, καὶ τὸν ἐπῆραν τὰ δάκρυα. Τότε ἄρχισα ἐγὼ νὰ κλαίγω 'στὰ δυνατὰ καὶ νὰ ξεφωνίζω. Μὰ ὁ πατέρας σου ἐβάζε τὸ χέρι του στὸ στόμα μου καὶ — Σοῦς! με̄ εἶπε. Τί φωνάζεις ἔτσι, βρε βῶδι; — Αὐτὸ με̄ τὸ εἶπε. Θεὸς σχωρέσ' τους. Τρία χρόνια εἶχαμε 'πανδρευμένοι, κακὸ λόγο δὲν με̄ εἶπε. Κ' ἐκείνη τῇ στιγμῇ με̄ τὸ εἶπε.— Ἐ; Τί φωνάζεις ἔτσι; Θέλεις νὰ ξεσηκώσῃς τὴν γειτονιά, νὰ 'πῆ ὁ κόσμος πῶς ἐμέθυσες κ' ἐπλάκωσες τὸ παιδί σου;

Καὶ εἶχε δίκην, ποῦ ν' ἀγιάσουν τὰ χώματα ποῦ κοιτᾶται! Γιατὶ, ἂν τὸ 'μάθαινε ὁ κόσμος, ἔπρεπε νὰ σχίσω τὴ γῆ νὰ ἐμβῶ μέσα ἀπὸ τὸ κακὸ μου.

Ἀλλὰ, τί τὰ θέλεις! Ἡ ἀμαρτία εἶναι ἀμαρτία. Ὅταν τὸ ἐθάψαμε τὸ παιδί, κ' ἐγυρίσαμε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, τότε ἄρχισεν τὸ θρῆνος τὸ μεγάλο. Τότε πιά δὲν ἐκλαίγα κρυφά.— Εἶσαι νέα, καὶ θὰ κἄμῃς κι' ἄλλα, μ' ἔλεγαν. Ὡς τὸσον ὁ καιρὸς 'περνοῦσε, καὶ ὁ Θεός δὲν με̄ς ἐδίθε τίποτε. Νά! ἔλεγα μέσα μου. Ὁ Θεός με̄ τιμωρεῖ, γιατί δὲν ἐσάθηκα ἄζικα νὰ προσυλάξω τὸ παιδί 'ποῦ μ' ἔδωκε! Καὶ ἐντρεπόμενα τὸν κόσμον, καὶ ἐφοβούμην τὸν πατέρα σου. Γιατὶ κ' ἐκείνος ὅλο τὸν πρῶτον χρόνον ἔκαμε τάχα τὸν ἀλύπητον καὶ μ' ἐπαρηγοροῦσε, γιὰ νὰ με̄ δώσῃ θάρρος. Ὑστερα ὁμως ἄρχισεν νὰ γίνεταί σιγανὸς καὶ συλλογισμένος.

Τρία χρόνια ἐπέρασεν, χωρὶς νὰ φάγω ψωμί νὰ 'πάγῃ στὴν καρδιά μου. Στὰ τρία χρόνια κ' ὕστερα 'γεννήθηκα ἐσὺ.— Ἦταν ἡ πολλαὶς ἡ χάρις 'ποῦ ἐπῆγα.

Ὅταν ἐγεννήθηκα ἐσὺ ἐκατάκατσε ἡ καρδιά

μου, μὰ δὲν ἠμέρεψε. Ὁ πατέρας σου σὲ ἤθελε κορίτσι. Καὶ μὴν ἡμέρα μὲ τὸ εἶπε.

— Κι' αὐτὸ καλῶς μὰς ὤρισε, Δεσποινιῶ, μὰ 'γὼ τὸ ἤθελα κορίτσι.

Ὅταν ἐπῆγεν ἡ γιγαγιά σου στὸν Ἀγιοντάφο, ἔστειλα δώδεκα 'πουκάμισα καὶ τρία Κωσταντινάτα, γιὰ νὰ μὲ 'βγάλλῃ ἕνα σχωροχάρτι. Καὶ, διὲς ἐσὺ! Ἴσα ἴσα ἐκείνο τὸ μῆνα, 'πού ἐγύρισε ἡ γιγαγιά σου ἀπὸ τῆ Γερουσαλὴ μὲ τὸ σχωροχάρτι, ἐκείνο τὸ μῆνα ἔκακουχῆσαι τὴν Ἄννιῶ.

Κάθε 'λίγο καὶ 'λιγάκι ἐφώναζα τὴ μανίτσα. — Ἔλα δὰ, κυρά, νὰ διούμε' κορίτσι εἶναι; — Ναι, θυγατέρα, ἔλεγεν ἡ μαμή. Κορίτσι. Δὲ βλέπεις; Δὲ σὲ χωροῦν τὰ βουχά σου! — Καὶ νὰ πεῖ χαρὰ ἐγὼ, 'σάν τὸ ἀκουγα!

'Σάν ἐγεννήθηκε τὸ παιδί καὶ 'βγήκεν ἀληθινὰ κορίτσι, τότε πιὰ ἤρθεν ἡ καρδιά στὸν τύπο της. Τὸ ὠνομάσαμεν Ἄννιῶ, τὸ ἴδιο τὸ ὄνομα πού εἶχε τὸ σχωρεμένο, γιὰ νὰ μὴν 'ποφάινεται πῶς μὰς λείπει κανεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι. — Εὐχαριστῶ σε, Θεέ μου! ἔλεγα νύχτα καὶ ἡμέρα. Εὐχαριστῶ σε ἡ ἀμαρτωλῆ, πού ἐσήκωσε τὴν ἐντροπὴ καὶ ἐξάλειψε τὴν ἀμαρτία μου!

Καὶ εἶχαμε πιὰ τὴν Ἄννιῶ 'σάν τὰ μάτια μας. Καὶ ἐζούλευε ἐσὺ, καὶ ἔγεινε τοῦ θανατῶ ἀπὸ τῆ ζούλιζα σου.

Ὁ πατέρας σου σὲ ἔλεγε τὸ ἀδικημένο του, γιὰτί σ' ἀπόκοφα πολὺ 'νωρίς, καὶ μ' ἐμάλωνε καμμιά φορὰ, γιὰτί σὲ 'παρμελοῦσα. Κ' ἐμένα ἡ καρδιά μου ἐρράγιζε, 'σάν σ' ἔβλεπα νὰ χαλνῆς. Μὰ, ἔλα πού δὲν ἐμποροῦσα ν' ἀφήσω τὴν Ἄννιῶ ἀπὸ τὰ χέρι μου! Ἐφοβοῦμην πῶς κάθε στιγμή 'μπορεῖ νὰ τῆς συμβῆ τίποτε. Καὶ ὁ πατέρας σου ὁ μακαρίτης, ὅσο καὶ ἂν 'μάλωνε κ' ἐκείνος, τὴν ἤθελε πιὰ νὰ μὴ στᾶξῃ καὶ τὴν βρέξῃ!

Μὰ ἐκείνο τὸ εὐλογημένο, ὅσο περισσότερα χάδι, τόσο ὀλιγώτερον ὑγεία. Ἐλεγε πῶς ἐμετάνοιωσεν ὁ Θεὸς γιὰτί μὰς τὸ ἔδωκε. Ἐσεῖς ἦσασθε κόκκινα κόκκινα, καὶ ζωηρά καὶ σερπετά. Ἐκείνο, ἦσυχο καὶ σιγανὸ καὶ ἀρρωστιάρικο! Ὅταν τὸ ἔβλεπα ἔτσι χλωμὸ χλωμὸ, μὴν ἤρχετο εἰς τὸν νοῦ μου τὸ πεθαμένο, καὶ ἡ ἰδέα πῶς ἐγὼ τὸ ἐθανάτωσα ἀρχῆσε νὰ 'ξανακυριεύῃ μέσα μου. Ὡς πού μὴν ἡμέρα ἀπέθανε καὶ τὸ δεύτερο!

Ὅποιος δὲν τὸ ἐδοκίμασε μοναχὸς του, παιδί μου, δὲν 'ξέρει τί πικρὸ ποτῆρι ἦταν ἐκείνο. Ἐλπίδα νὰ κάνω ἄλλο κορίτσι δὲν ἦταν πλέον. Ὁ πατέρας σου εἶχ' ἀποθάνει. Ἄν δὲν εὐρίσκετο ἕνας γονιὸς νὰ μὲ χαρίσῃ τὸ κορίτσι του, ἤθελα πάρω τὰ βουνὰ νὰ φύγω.

'Αλήθεια 'πού δὲν ἐβγήκε καλόγνωμο. Μὰ ὅσο τὸ εἶχα καὶ τὸ κήδεα καὶ τὸ κανάκεα, ὅσους πῶς τὸ εἶχα δικό μου, καὶ 'ξεχνοῦσα

'κείνο πῶχασα, κ' ἠμέρωνα τὴ συνειδήσί μου.

Καθὼς τὸ λέγ' ὁ λόγος, ἕξενο παιδί 'ναὶ παίδει. Μὰ γιὰ μένα ἡ παίδει αὐτὴ εἶναι παρηγοριὰ κ' ἐλαφροσύνη. Γιὰτί ὅσο περισσότερο τυραννηθῶ καὶ χολοσκάσω, τόσο 'λιγώτερο θὰ μὲ παιδέψῃ ὁ Θεὸς γιὰ τὸ παιδί 'πού πλάκωσα.

Γι' αὐτὸ—νᾶχῃς τὴν εὐχὴ μου—μὴ μὲ γυρεύεις νὰ διώξω τώρα τὴν Κατερινιῶ γιὰ νὰ πάρω ἕνα παιδί καλόγνωμο καὶ προκομμένο.

— Ὅχι, ὄχι, μητέρα! ἀνέκραξα δεικνύσας αὐτὴν ἀκρατήτως. Δὲν γυρεύω τίποτε. Ὑστερα ἀπ' ὅσα μ' ἀρηγήθης, σὲ ζητῶ συγχώρησι διὰ τὴν ἀσπλαγχνίαν μου. Σὲ ὑπόσχεται ν' ἀγαπῶ τὸ Κατερινιῶ 'σάν τὴν ἀδελφή μου, καὶ νὰ μὴ τῆς εἶπω τίποτε πλέον, τίποτε δυσάρεστο.

— Ἐτσι νᾶχῃς τὴν εὐχὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας! εἶπεν ἡ μήτηρ μου ἀναπνεύσασα. Γιὰτί, βλέπεις, τὸ 'πόνεσε ἡ καρδιά μου τὸ πολλακκαμμένο, καὶ δὲν θέλω νὰ τὸ κακολογῶνε. Ἐξέρω κ' ἐγὼ, μαθές; Τῆς Τύχης ἦτανε; τοῦ Θεοῦ ἦτανε; Τόσο κακὴ καὶ ἀνεπιδέξια πού εἶναι— τὴν 'πῆρα στὸ λαϊμό μου, ἐτελείωσε.

Ἡ ἐκμυστήρευσις αὐτῆ ἔκαμε βαθυτάτην ἐπ' ἐμοῦ ἐντύπωσιν. Τώρα μὲ ἠνοίγησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐκατάλαβα πολλὰς πράξεις τῆς μητροῦς μου, αἱ ὅποιαι πότε μὲν ἐφαίνοντο ὡς δεισιδαιμονίαι, πότε δὲ ὡς αὐτόχρημα μονομανίαις ἀποτελέσματα. Τὸ φοβερὸν ἐκείνο δυστύχημα ἐπηρέασε τόσο πολὺ τὸν βίον της ὅλον, ὅσῳ μάλλον ἀπλῆ καὶ ἐνάρετος καὶ θεοφοβουμένη ἦτον ἡ μήτηρ μου. Ἡ συνκίθησις τοῦ ἀμαρτήματος, ἡ ἠθικὴ ἀνάγκη τῆς ἐξαγνίσεως καὶ τὸ ἀδύνατον τῆς ἐξαγνίσεως αὐτοῦ— τί φοικτὴ καὶ ἀμειλίχος Κόλασις! Ἐπὶ εἰκοσιονκτῶ τώρα ἔτη βασανίζεται ἡ τάλαινα γυνὴ χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ κοιμίῃ τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσεώς της, οὔτε ἐν ταῖς δυστυχίαις οὔτε ἐν ταῖς εὐτυχίαις της!

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐμαθον τὴν θλιβεράν της ἱστορίαν, συνεκέντρωσα ὅλην μου τὴν προσοχὴν εἰς τὸ πῶς ν' ἀνακουφίσω τὴν καρδίαν της, προσπαθῶν νὰ παραστήσω εἰς αὐτὴν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ ἀπρομελέτητον καὶ ἀβούλητον τοῦ ἀμαρτήματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἀκραν τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχνίαν, τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, ἧτις δὲν ἀνταποδίδει ἴσα ἀντὶ ἴσων, ἀλλὰ κρίνει κατὰ τοὺς διαλογισμοὺς καὶ τὰς προθέσεις μας. Καὶ ὑπῆρξε καιρὸς καθ' ὃν ἐπίστευσον, ὅτι αἱ προσπᾶθειαι μου δὲν ἐμειναν ἀνεπιτυχεῖς.

Ἐν τούτοις ὅταν μετὰ δύο ἐτῶν νέαν ἀποῦσιν ἤλθεν ἡ μήτηρ μου νὰ μὲ ἰδῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐθεώρησα καλὸν νὰ κάμω ὑπὲρ αὐτῆς κάτι τι ἐπιβλητικώτερον.

Ἐξενιζόμεν ἰσὺς ἐν τῷ περιφανεστέρῳ τῆς Πόλεως οἴκῳ, ἐν ᾧ ἔσχον ἀφορμὴν νὰ γνωρι-

σθῶ μὲ τὸν Πατριάρχην, Ἰωακείμ τὸν δευτέρου. Ἐνῶ μίαν ἡμέραν συνεδαδίζομεν μόνοι ὑπὸ τὰς ἀμφιλαφεῖς τοῦ κήπου σιαῆς, τῷ ἐξέθηκα τὴν ἱστορίαν κ' ἐπεκαλέσθην τὴν ἐπικουρίαν του. Τὸ ὕψιστον αὐτοῦ ἀξίωμα, τὸ ἐξαίρετον κύρος, μεθ' οὗ περιβάλλεται πᾶσα θρησκευτικὴ τοῦ ῥήτρας, ἐμελλεν ἀναμφιβόλως νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὴν μητέρα μου τὴν πεποίθησιν τῆς ἀφέσεως τοῦ κρίματός της. Ὁ ἀείμνηστος ἐκεῖνος γέρον ἐπαινέσας τὸν περὶ τὰ θρησκευτικὰ ζήλόν μου, μοὶ ὑποσχέθη τὴν πρόθυμον σύμπραξιν του.

Οὕτω λοιπὸν ὠδήγησα μετ' ὀλίγον τὴν μητέρα μου εἰς τὸ Πατριαρχεῖον διὰ νὰ ἐξομολογηθῇ εἰς τὴν Παναγιότητά του.

Ἡ ἐξομολόγησις διήρκεσε πολλὴν ὥραν καὶ ἐκ τῶν νευμάτων καὶ ἐκ τῶν ῥημάτων τοῦ Πατριαρχοῦ ἐνόησα, ὅτι ἐχρειάσθη νὰ διαθέσῃ ἑλὴν τὴν δύναμιν τῆς ἀπλῆς καὶ εὐλήπτου ῥητορικῆς του, ὅπως ἐπιφέρει τὸ ποιητὸν ἀποτέλεσμα.

Ἡ χαρὰ μου ἦτον ἀπερίγραπτος. Ἡ μήτηρ μου ἀπεχαιρέτησε τὸν γεραρόν Ποιμενάρχη μετ' εἰλικρινοῦς εὐγνωμοσύνης καὶ ἐξῆλθε τῶν Πατριαρχείων τόσο εὐχαριστημένη, τόσο ἐλαφρὰ, ὡς ἐὰν ἤρθη ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῆς μίαν μεγάλην μυλόπετρα.

Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ κατάλυμά της, ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ κόλπου της ἕνα σταυρόν, δῶρον τῆς Παναγιότητός του, τὸν ἐφίλησε καὶ ἤρχησε νὰ τὸν περιεργάζεται, βυθίζομένη ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς σκέψεις.

— Καλὸς ἄνθρωπος, τῆ εἶπον, αὐτὸς ὁ Πατριάρχης. Ὅριστε; Τώρα πιὰ πιστεύω, ὅτι ἤλθεν ἡ καρδιά σου στὸν τόπον της.

Ἡ μήτηρ μου δὲν ἀπεκρίθη.

— Δὲν λέγεις τίποτε, μητέρα; τὴν ἠρώτησα μετὰ τίνος δισταγμοῦ.

— Τί νὰ σὲ πῶ, παιδί μου! ἀπήντησε τότε σύννους καθὼς ἦτον ὁ Πατριάρχης εἶναι σόφος καὶ ἅγιος ἄνθρωπος. Γνωρίζει ὅλαις ταῖς βουλαῖς καὶ τὰ θελήματα τοῦ Θεοῦ, καὶ συγχωρῆναι ταῖς ἀμαρτίας ὅλου τοῦ κόσμου. Μὰ, τί νὰ σὲ πῶ! Εἶναι καλόγερος. Δὲν ἔκαμε παιδί, γιὰ νὰ 'μπορῇ νὰ γνωρίσῃ, τί πράγμα εἶναι τὸ νὰ σκοτώσῃ κανεὶς τὸ ἴδιο τὸ παιδί του!

Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐπληρώθησαν δακρύων καὶ ἐγὼ ἐσιώπησα.

Γ. Μ. ΒΙΖΗΝΟΣ.

Ἡ τιμὴ ὁμοιάζει πρὸς τὸν ὀφθαλμόν, ὅστις δὲν δύναται νὰ λάβῃ τὴν παραμικρὰ κηλίδα χωρὶς νὰ πάθῃ· εἶναι λίθος πολυτίμος, οὐ καὶ τὸ μικρότερον ἐλάττωμα σμικρύνει τὴν ἀξίαν.

ΤΡΕΙΣ ΗΜΕΡΑΙ ΕΝ ΤΗΝΩΙ

Σύνγραμμα 181 σελ. 226.

Β'.

Ἡ ἀθουσα.—Οἱ προσκνηταί.—Ἀπροσδόκητος συνάντησις.—Ἡ περὶ τῆς εὐρέσεως τῆς εἰκόνος παράδοσις.—Ἐντός τοῦ ναοῦ.—Ἡ εἰκὼν.—Ἡ ὑπόγεια τοῦ ναοῦ.—Ἡ νῆξ τῆς παραμονῆς.

Τὰ μόνα δωμάτια, ἅτινα κατ' ἀνάγκην δὲν παρεχωρήθησαν εἰς προσκνητάς, ἀλλ' ἀπέμειναν κεκλεισμένα, εἶνε τὸ σκευοφυλάκιον, ἡ μικρὰ βιβλιοθήκη, περιέχουσα καὶ τινὰς ἀσημάντους ἀρχαιότητας, καὶ τὸ γραφεῖον τῆς ἐπιτροπῆς. Ἀλλ' ἡ περ' αὐτῶ μεγάλη αἴθουσα εἶνε πλήρης ἀνθρώπων, μόλις δὲ κατορθῶ νὰ εἰσέλθω ἵνα ἴδω τὴν μεγάλην εἰκόνα τοῦ ζωγράφου κ. Γαίτζη, ἧτις κοσμεῖ ἕνα τῶν τοίχων αὐτῆς. Ἡ εἰκὼν αὐτῆ παρίστησι τὸν Ἰωσήφ ἐξηγουῦντα τὰ ὄνειρα τοῦ ἀρχιερονοχῆου καὶ τοῦ ἀρχιεπιστοπιοῦ τοῦ Φαραῶ, μολοντί δὲ ἔργον μαθητοῦ ἀφιερῶθῃν ἐξ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Εὐαγγελίστριαν, δαπάνῃ τῆς ὁποίας ἐσπούδασεν ὁ δεικνυμένους ζωγράφος, παρέχει ὅμως διὰ τῆς συμπαθοῦς μάλιστα τοῦ Ἰωσήφ μορφῆς, γλυκεῖαν ἀνάπαυσιν εἰς βλέμματα καταπεποιημένα ἤδη ἐκ τῶν βαναύσων σχεδιασμάτων τῆς κλογηρικῆς ἀγιογραφίας. Ἀπέναντι τῆς εἰκόνος ταύτης ἀνήρηται κοινὸν ἀντίγραφον τῆς Παναγίας τοῦ Παφίλ, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων τοίχων κρέμονται ῥυπαραὶ τινες καὶ εὐτυχῶς ἡμισθεστοὶ λιθογραφίαι.

* *

Πολλὰ τῶν κελίων κατοικοῦνται ὑπὸ προσκνητῶν οὐχὶ μόνον κατὰ τὰς ἐποχὰς τῶν δύο πανηγύρεων, ἧτοι τὴν 15 Αὐγούστου καὶ 25 Μαρτίου, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ λοιπὸν διάστημα τοῦ ἐνιαυτοῦ. Τινὲς προσέρχονται ἐκεῖ μετὰ μακρὰν ἀσθένειαν ἐπ' ἐλπίδι ταχεῖας ἀναρρώσεως, ἄλλοι φέρουσι συγγενεῖς αὐτῶν φρονεόλαβεῖς, γυναῖκες δ' ἐγκυμονοῦσαι οὐχὶ σπανίως ἔχουσι τάξην νὰ ἔλθωσιν ἵνα γεννήσωσιν ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Θεοτόκου.

Ἀληθῶς δὲ μόνη ἡ μεγάλη πίστις δύναται νὰ καταστήσῃ εὐχαρίστους τὰς ταλαιπωρίας τῆς ἐπὶ μῆνας διαμονῆς ἐν μικρῷ κελίῳ, χαμηλῷ, ὑγρῷ καὶ σκοτεινῷ πολλάκις, ἐν ᾧ κατοικοῦσι τρεῖς ἢ τέσσαρες ἴσως ἄνθρωποι, ἠναγκασμένοι νὰ μαγειρεύωσι καὶ νὰ τρώωσι καὶ νὰ κοιμῶνται ἐντὸς τῶν τεσσάρων αὐτῶν τοίχων, ἑστερημένοι τῶν ἀναγκαίων ἐπιπέλων καὶ σκευῶν, ἐνίοτε δὲ καταδεδεικασμένοι νὰ σύρωσι μεθ' ἑαυτῶν καθ' ἕκαστην ἀπὸ τοῦ κελίου εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸν ναὸν τὴν προχοφόρον καθέδραν παραλυτικοῦ πατρὸς, ἧ νὰ ὀδηγῶσι τὸ σφάλλον βῆμα τυφλῆς ἀδελφῆς, ἧ

και να καταπραύνωσιν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἀγάλῃ τὴν
μυϊάν παράφρονος υἱοῦ.

**

Παρά τὴν κλίμακα τῆς δεξιᾶς πτέρυγος παι-
δία τινὰ κατατρίβουσι τὰ ἐνδύματα αὐτῶν εἰς
συνηθέστατον παιδικὸν παίγιον, ἥτοι ἱππεύου-
σιν ἐπὶ τῶν ἐκ λείου μαρμαῦρου ἐπερειαμάτων
τῆς κλίμακος καὶ ὀλισθαίνουσιν οὕτω ἀφιέμενα
ἐπὶ τῆς καταφερείας αὐτῶν. Ἐνῶ δὲ βραδέως
κατέρχομαι τὰς βαθμίδας θεατῆς τοῦ οὐχὶ
ἀκινδύνου τούτου γυμνάσματος, βραχίον τις
μετ' οἰκειότητος περιπτύσσεται τὸ σῶμά μου,
ἐνῶ φωνὴ ὅπως ἀγνωστον μοὶ ἀποτεινεί τὴν
ἐξῆς προσφώνησιν:

— Πῶς ἦτον αὐτὸ καὶ τάποφάσις νάρθη; ;
Ἔστερα ἀπὸ τόσα χρόνια εἶδα κ' ἔπαθα νὰ σε
γνωρίσω! Σ' ἐκύταξα μιὰ ὥρα ἀπ' ἀντίκρου
κ' ἔλεγα αὐτὸς νὰ ἦνε, μὴ δὲν εἴν' αὐτὸς κ' ἐν-
τροπιασθῶ. . . Πῶς περνοῦν τὰ χρόνια ἔ; Τὰ
παιδιὰ γίνονται ἄνδρες καὶ οἱ ἄνδρες γέροι. . .

Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοὶ ἦτο βε-
βαίως ἀγνωστος. Εἰς τὰ μυκικίτατα βῆθη τῆς
μνήμης δὲν ἀνεύρισκον φυσιογνωμίαν ἔχουσαν
χαρακτηριστικὰ ὁμοιάζοντα πρὸς τὰ χαρακτη-
ριστικὰ αὐτοῦ. Ἡ μορφή του δὲν εἶχε τι τὸ
ιδιᾶζον, ἦτο ἀφελὴς μορφή ἀνδρὸς τριακονταε-
τοῦς ἴσως μὲ καστανοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πυκνὸν
πώγωνα, ἀλλὰ τέλος πάντων τοιαύτην μορφήν
δὲν ἐνεθυμούμην ποσῶς.

Ἐν τούτοις ὁ ἀγνωστος ἐννοήσας τὸν δι-
σταγμὸν μου ἐπανελάθε πάλιν:

— Ἐλα δά! νόστιμο θὰ ἦνε νὰ μὴ με θυ-
μᾶσαι.

Καὶ συνῶδευσε τοὺς λόγους του δι' ἠχηροῦ
γέλωτος.

Ἐπρεπε νὰ ὀμιλήσω:

— Ἀληθινὰ, δὲν σᾶς ἐνθυμοῦμαι, εἶπον
ἐνδοιάζων πως.

— Καλὲ ἔξεχασες τῆς τρέλλαις μας, ξέχα-
σες τὴ ζωὴ τοῦ σχολείου, τοὺς βόλους μας καὶ
τὰ κανόνια τῆς γεωμετρίας; Καλὰ αὐτὰ,
ἀμμ' τῆς γρηαῖς ποῦ βάρβαμε 'ς τὸν ἐπιτάφιο; . .
Ὅλα αὐτὰ βεβαίως δὲν τὰ ἐλησμώνησα, τὰ
ἐνθυμοῦμαι μάλιστα πολὺ καλά. Ὁ ἀγνωστος
θὰ εἶνε ἴσως παλαιὸς μου συμμαθητῆς!

— Δὲν σ' ἐνθυμοῦμαι ἐπὶ τέλους; γιὰ πὲ
μου τῶνομά σου!

— Τώρα δὰ τὸ παράκαμες, ἐμένα δὲν θυμᾶ-
σαι, ἀδελφὲ, μὰ ἔτσι σπουδαίως τὸ λὲς, ἢ κο-
ροϊδεύεις; Νάρθη; ἀλήθεια ἀπ' τὴν κάμαρά
μου. . . νὰ, εἰδῶ δὰ! στὸ πλάϊ κάθομαι. . .
ἔχω φέρε τὴν μητέρα μου 'ς τὴν Παναγιά νὰ
προσκυνησῇ. . . Πόσα ἔχομε νὰ ποῦμε; θὰ σ'
ἔρωτάσω γιὰ τὴν παλιὰ μας παρέα, ἂν βλέ-
πης κανένα τώρα. Νάρθη; χωρὶς ἄλλο! Χαίρω

ποῦ ἀνταμωθήκαμε ὑστερα ἀπὸ τόσα χρόνια.
Γειά σου, γιὰτὶ ἔχω 'λίγη δουλειά!

Μοὶ ἐσφιγξε πάλιν ἐγκαρδίως τὴν χεῖρα καὶ
ἀπῆλθεν, ἐνῶ δὲ ἀπέμενον πρὸς στιγμὴν ὡς ἐ-
νεὸς μὴ γνωρίζων τί νὰ σκεφθῶ περὶ τῆς συν-
αντήσεως ταύτης, ὑποθέτων δ' ἐν μέρει ὅτι ὁ
ἄνθρωπος ἐπλανήθη ὑπολαβὼν με ἄλλον ἀντ' ἄλ-
λου, ἤκουσα γρατῆν τινὰ ψιθυρίζουσαν μετὰ συμ-
παθείας:

— Κρίμα 'ς τὸν νέο!

— Γιὰ ποιὸν λὲς, κυρά;

— Νὰ γι' αὐτὸν ποῦ σοῦ 'μιλοῦσε τόση ὥρα
'σὰν νὰ σὲ εἶχε παλιὸ φίλο. Αὐτὴ εἶνε ἡ μο-
ναχὴ του τρέλλα. Τὸ καυμένο τὸ παλληκάρι
ἀπ' ἀγάπη 'τρέλλαθηκε!

**

Μεταξὺ τῶν ὀλίγων θρησκευτικῶν βιβλίων,
ἅτινα πωλεῖ καὶ τις φέρων ὑπὸ μάλης, ἀνευ-
ρίσκω φυλλάδιον συγγραφὸν ὑπὸ Διονυσίου
Πύρρου τοῦ *ιατροφιλοσόφου*, περιλαμβᾶνον δὲ
πλεῖστά τε ἄλλα ἀναφερόμενα εἰς τὸν ναόν
τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ λεπτομερῆ περιγραφὴν
τοῦ τρόπου, καθ' ὃν εὐρέθη ἡ θαυματουργὸς εἰ-
κὼν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Κατὰ τὴν παράδοσιν λοιπὸν, ἐν ἔτει 1821
τὸ πρῶτον, ἐν ἀρχῇ τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστά-
σεως, Ἄνδριός τις κηπουρὸς ὀδοηκοντοῦτης
εἶδε καθ' ὑπνον τὴν Παναγίαν, ἥτις εἶπε πρὸς
αὐτόν: «νὰ υπάγη εἰς τὸ χωράφιον τοῦ Ἀν-
τωνίου Δαζαρά ἔξω τῆς πόλεως, νὰ σκάψῃ καὶ
εὐρῆ μίαν εἰκόνα αὐτῆς». Ὁ κηπουρὸς, μπά-
μπα Μιχαῆλ ὀνομαζόμενος, τῇ βοηθείᾳ καὶ
ἄλλων τινῶν, ἔσκαψε κατὰ τὸ ὑποδειχθὲν μέ-
ρος, καὶ εἰκόνα μὲν δὲν εὗρον, μόνον δὲ πλίνθους
καὶ κεράμους, οὓς παρέλαθε λάθρα Τήνιος τις
ἵνα κτίσῃ τὸν *φουῖνον* του. Ἀλλ' ὁ φουῖνος
ἐκρημνίζετο καὶ ἐκεῖνος ἀπελπισθεὶς ἠναγκά-
σθη ἐν τέλει νὰ φέρῃ καὶ ἀποθέσῃ πάλιν τὰ
κλαπέντα ἐν ᾧ τόπῳ εὐρέθησαν.

Ἐν ἔτει 1822, μηνὶ Ἰουνίῳ περὶ τὸν ὄρθρον
μιᾶς Κυριακῆς, ὅμοιον εἶδεν ὄνειρον γηραιὸς τις
καλογραῖα Πελαγία. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πτωχὴ μο-
ναχὴ παρεδόθη μόνον εἰς θερμὴν ποσειυχήν,
ἀγνωστὰς τί νὰ ἐνεργήσῃ, τὸ ὄνειρον ἐπεφάνη
ἐπιμόνος καὶ εἰς δευτέραν καὶ εἰς τρίτην Κυ-
ριακὴν, ὥστε ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθη νὰ ὁμο-
λογήσῃ τὰ πάντα εἰς τὴν ἡγουμένην, μέσῳ
τῆς ὁποίας περιῆλθον εἰς γινῶσιν τοῦ ἐκεῖ δια-
τρίθοντος ἀρχιερέως Γαβριήλ. Ὁ ἀρχιερεὺς
προσκαλεῖ τοὺς κατοίκους πάντας εἰς κοινὴν
ἐργασίαν καὶ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου ἤρξατο ἐπι-
μελῆς ἀνασκαφῆ, ἥτις κατελείφθη εἰτα ἀπο-
λήξασα μόνον εἰς τὴν ἀνακαλύψιν τῶν ἐρει-
πίων παλαιοῦ τινος ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου.
Ἀλλὰ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον πανώλης ἐπι-
δημήσασα ἐν τῇ νήσῳ θερίζει τοὺς κατοί-

κους, πολλοὶ δὲ νομίζουσιν αὐτὴν ὄργην Κυ-
ρίου, διότι ἠμέλησαν τὸ εὐσεβὲς ἔργον τῆς ἀνι-
δρύσεως ναοῦ ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀνασκαφῆς. Ἐ-
τέθησαν λοιπὸν τὰ ἱερὰ θεμέλια αὐτοῦ, ὃν ἐ-
τίμησαν ὀνομάσαντες Ζωοδόχον Πηγὴν, διότι
παραδόξως ἐπήγαγεν ἐκεῖ ὕδωρ. Τέλος τῇ 30
Ἰανουαρίου 1823, ἑορτῇ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν,
ἐνῶ οἱ ἐργάται ἰσοπέδουν τὸ ἔδαφος, σκαπάνη
τις προσέκρουσεν ἐπὶ τῆς ἐκεῖ που κεχωσμένης
περιζήτητοῦ εἰκόνος καὶ ἐσχίσε μάλιστα αὐτὴν
εἰς δύο μέρη, ὃν τὸ ἕτερον μόλις καὶ μετὰ κό-
που εὐρέθη ἀνατιναχθὲν καὶ καλυφθὲν ὑπὸ σω-
ροῦς χώματος.

**

Παραδοθεὶς μετ' ἀποφάσεως εἰς τὸ εἰσορ-
μοῦν ἀνθρώπινον ρεῦμα εἰσέρχομαι τέλος ἐν
τῷ ναῷ πεπισμένος ἐντὸς τοῦ πλήθους καὶ
μόλις ἀναπνέων. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ εἶνε
ἀπλοῦν, κοσμεῖται ὅμως πλουσίως ὑπὸ τῶν
πολυτελῶν σκευῶν, ἅτινα πληροῦσιν αὐτό. Πο-
λυέλαιοι ἀργυροὶ, κανδηλαὶ πάλιν ἀργυραὶ καὶ
ἀπ' αὐτῶν ἀνηρημένα ἀφιερώματα πάντοτε
ἀργυρᾶ, ἀντανακλώσιν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν
πιστῶν πολλαπλασίως τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνας,
ἃς περισυλλέγουσιν ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν παραθύ-
ρων καὶ τῶν ἠνεωγμένων θυρῶν. Ἄξιαι προσο-
χῆς εἶνε καὶ δύο μεγάλα εἰκόνες τῶν παθῶν
τοῦ Χριστοῦ χρυσοκέντητοι, ἀνηρημέναι ἔνθεν
καὶ ἔνθεν τῆς κεντρικῆς εἰσόδου, καὶ διὰ τὴν
ὑπομονητικὴν λεπτότητα τῆς ἐργασίας καὶ
διὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν προσώπων, ἥτις βεβαίως
δυσκολώτατον ἦτο ν' ἀπεικονισθῇ οὐχὶ διὰ
χρωστήρας, ἀλλὰ διὰ νήματος καὶ βελόνης.

Ὁ εἰσερχόμενος ἐν ἄλλῃ τινὶ ἡμέρᾳ ἐντὸς
τοῦ ναοῦ θέλει εὐρῆ ἴσως ἀρεκτὰ εὐρὺ τὸ ἐμ-
βαδὸν αὐτοῦ· ἀλλ' ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς
πανηγύρεως, καθ' ἣν μυριάδες ὄλοι προσκυνη-
τῶν προσέρχονται ἀπὸ τῶν περᾶτων τῆς ἐλευ-
θέρας καὶ δούλης Ἑλλάδος ἵνα ἀσπασθῶσι τὴν
ἁγίαν εἰκόνα, ὁ βλέπων τὸν κόπον, ὃν κατα-
βάλλουσι πρὸς τοῦτο συνωθούμενοι ἐπὶ ὥρας
πολλὰς, ὅπως προσεγγίξωσι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν
θύραν, δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ὁ ναὸς ἔ-
πρεπε καὶ ἠδύνατο νὰ εἶνε εἰς τῶν μεγίστων
ναῶν τῆς Ἀνατολῆς.

**

Ἐντὸς χρυστεύκτου ὑψηλοῦ προσκυνητη-
ρίου εἶνε καταθεθειμένη ἡ περιφνησὶς εἰκὼν.
Τὸ πλάτος αὐτῆς εἶνε μόλις σπιθαμιαῖον, τὸ δὲ
μῆκος δὲν ὑπερβαίνει τὴνμίαν καὶ ἡμίσειαν σπι-
θαμὴν. Ἐκ τῆς ἀρχικῆς παλαιᾶς εἰκόνος δια-
φαίνονται μόναι αἱ κεφαλαὶ τῆς Παναγίας καὶ
τοῦ ἁγγέλου Γαβριήλ· πᾶσα ἡ λοιπὴ ἐπιφᾶ-
νεια καλύπτεται ὑπὸ ἀναγεγλυμμένης πλακῆς
ἐξ ἀγνοῦ χρυσοῦ καὶ λίθων πολυτίμων, ἐν οἷς
ἐξέχει ἐν τῷ μέσῳ δεδεμένος λαμπρὸς σμάραγ-

δος. Πλησίον τῆς εἰκόνος ὑπάρχει κηροστά-
σιον, ἐφ' οὗ διακρίνει τις πρὸς στιγμὴν ὑψου-
μένους τὰς κητινοχόρους λαμπάδας, αἵτινες εὐ-
θὺς σβέννυνται καὶ ἀντικαθίστανται ὑπ' ἄλ-
λων, διότι τὸποσ δὲν ὑπάρχει. Ἐντὸς ἐνὸς τε-
τάρτου τῆς ὥρας ἐμέτρησα ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν
λαμπάδας, ὃν τινες, ἔχουσαι πάχους βραχίον-
ος, ὑπερέβαινον τὸ ἀνάστημα ἀνθρώπου.

Ἐκτὸς τῶν λαμπάδων πάντες σχεδὸν οἱ ἀ-
σπαζόμενοι προσφέρουσι καὶ χρήματα ἐντὸς
τῶν δίσκων, ἐνίοτε μάλιστα μεγάλα ποσά, δέκα
καὶ εἴκοσι λιρῶν, ἢ καὶ πολυτίμα κοσμήματα,
ταχθέντα ποτὲ ἐν ἀσθενείᾳ ἢ κινδύνῳ. Περὶ
τὰς στήλας τοῦ προσκυνητηρίου βλέπει τις
ἀνηρημένα παντοσείδῃ ἀφιερώματα: ὀφθαλ-
μοὺς καὶ χεῖρας καὶ πόδας, ἢ πλοῖα καὶ οἰ-
κίας, ἢ βόας καὶ πρόβατα. Καὶ τὰ ἀφιερώματα
δὲ ταῦτα πληθύνονται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε
συνεχῶς ἀφαιροῦνται ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων καὶ
φυλάσσονται ἀλλοχοῦ, ἵνα κενωθῇ τόπος δι'
ἕτερα μέλλοντα. Τινὲς περιδένοντες τὰ μακρὴ-
λια αὐτῶν ἐπὶ τοῦ προσκυνητηρίου, ἀφίνου-
σιν ἐκεῖ ἐπὶ ὥρας, εἰτα δὲ ἐπανερχονται καὶ
ἀναλαμβάνουσιν αὐτὰ, πεποιθότες ὅτι προσε-
κλήσαντο οὕτω ἀπὸ τῆς ἱεραῖς εἰκόνος δύναμιν
τὴν θεραπευτικὴν ἢ προφυλακτικὴν ἀπὸ παν-
τοῦ κακοῦ.

Ἐπερᾶν τῆς εἰκόνος κρέμαται ἀνηρημένος
ἀπὸ τῆς ὀροφῆς χρυσοῦς πολυέλαιος μετὰ βυσ-
σινοχόρων κανδηλῶν, ἀφιερωθεὶς ὑπὸ τινος
καπνοπώλου ἀθηναίου. Τεμάχιον βάμβακος
βυθίζόμενον ἐντὸς τοῦ ἐλαίου τῶν κανδηλῶν
τούτων θεωρεῖται ὡς πολυτίμον φυλακτῆριον,
διὸ κανδηλανάπτῃς ἐπὶ κινητῆς κλίμακος ἀ-
νελθῶν παραλαμβάνει ἐκ τῶν ἀνατεινομένων
πρὸς αὐτὸν χειρῶν μικρὰς τολύπας βάμβακος,
βαπτίζει αὐτάς ἐντὸς τῶν κανδηλῶν καὶ ἀπο-
δίδει πάλιν εἰς τοὺς εὐσεβῶς ἀναμένοντας τὴν
μονότονον δὲ ταύτην ἐργασίαν πρᾶττει ἀπὸ
πρωίας ἤδη καὶ ἄνευ τινὸς διακοπῆς.

**

Καταφανὴς εἶνε ἐπὶ πολλῶν μορφῶν ἢ ἐκ
τῆς ἐνδομύχου πίστεως ἐκδηλουμένη συγκίνη-
σις ἅμα τῇ προσεγγίσει τῆς τιμίας εἰκόνος.
Ἐπάρχουσι βεβαίως μεταξὺ αὐτῶν μητέρες,
αἵτινες ἔταξαν παρὰ τὸ προσκεφάλαιον ἀσθε-
νοῦντος τέκνου νὰ ἔλθωσι πρὸς τὴν Εὐαγγελί-
στριαν, ἂν τὸ τέκνον αὐτῶν ἰαθῇ. Καὶ ἡ εὐχὴ
εἰσηκούσθη· καὶ ἔρχονται νῦν αὐταὶ ἐπὶ τῆς ὑε-
λοφράκτου εἰκόνος τῆς Δεσποίνης καταλειβόμε-
ναι τὸ θερμότατον τῶν δακρύων, τὸ δάκρυ τῆς
μητρικῆς εὐγνωμοσύνης. Ἐπάρχουσι προσέτι
γέροντες ἐκπληροῦντες παλαιὰν εὐχὴν: ν' ἀ-
σπασθῶσι τὴν ἐν Τήνῳ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου
πρὸ τοῦ ἀποθάνωσι· καὶ βλέπει τις μετὰ ζέ-
σεως προσκλινοῦσας ἐπὶ τοῦ προσκυνητηρίου

τάς έρρυτιδωμένες αὐτῶν ὕψεις, ἐνῶ πρὸς στιγμὴν συμμίγνυνται μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀνηρημένων ἀργυρῶν ἀφιερωμάτων, αἱ ὡς ἐκεῖνα λευκαὶ καὶ στίλβουσαι τρίχες τῆς προσθυτικῆς ἡλικίας. Ὑπάρχουσι τέλος ἡλιοκαεῖς μαρφαὶ ναυτῶν, οἵτινες ἐπὶ μικροῦ πλοιαρίου παλαιοντὲς ποτε πρὸς τὰ ἄγρια τοῦ πελάγους κύματα, ἐν στιγμῇ ἐσχάτης ἀγωνίας ἐτάχθησαν εἰς τὴν *Μεγαλόγαριν*. Καὶ δὲν ἀπολείπουσι νεκρικαὶ τινες ὕψεις περιχαρῶς προσερχόμεναι, ἵνα εὐχαριστήσωσι τὴν Παρθένον, διότι ἐξεπλήρωσε μυχαίτατόν τινα πόθον αὐτῶν.

Ἄξια ὅμως ἰδίως προσοχῆς εἶνε σπάνιά τινα πρόσωπα προβάλλοντα ἐντὸς τοῦ πλήθους. Τὰ πρόσωπα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς ἀνθρώπους ὁπωσοῦν προβεβηκότας τὴν ἡλικίαν, καλύπτονται ὑπὸ πυκνῆς γενειᾶδος, ἔχουσι τὸ μέτωπον ἠύλακωμένον ἐκ τῆς μᾶλλον πυλυταράχου ἢ μακρᾶς ζωῆς, ὠχρᾶς καὶ πεπιεσμένας τὰς παρειὰς, καὶ μόνον ὑπὸ τὰς δασεῖς ὀφρῦς καὶ βλεφαρίδας αὐτῶν ὑπολαμβάνον, ὡς σπινθῆρ ὑπὸ τέφραν κεκρυμμένος, βλέμμα ἰεράκος μᾶλλον ἢ ἀνθρώπου. Οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ εἶνε παλαιοὶ κακοῦργοι, ληστὰὶ καὶ φονεῖς ἴσως! Τινὲς ἀπέτισαν τὴν ποιήν τοῦ ἐγκλήματος ἐν ταῖς εἰρκταῖς, καὶ διὰ τοῦτο φέρουσιν ἐπὶ τῆς χροιάς αὐτῶν ὄλον τὸν εὐρώτα τῶν ὑπογείων ἐν οἷς ἔζησαν, ἄλλοι σύρουσι μετὰ κόπου τὰ μέλη μεμωλωπισμένα ἐτι ἐκ τῶν ἀλύσσεων, καὶ ὑπάρχουσι τινες μετὰ αὐτῶν διαφυγόντες τῆς δικαιοσύνης τοὺς ὄνυχας, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰς τύψεις τῆς ἰδίας συνειδήσεως, ἥτις ἐπὶ ἔτη κατεπόνησεν αὐτοὺς ὡς ἡ ζοφερωτέρα φυλακῆ. Πάντες οὗτοι συντετριμμένοι, ἀποσυντεθειμένοι ὑπὸ τῆς μετανοίας, ἀσθενικοὶ, εὐθὺ πρὸς τὸν τάφον βαίνοντες, ἔρχονται ὑπὸ τὴν σκέπη τῆς εὐσπλαγγνικῆς μητρὸς τοῦ Χριστοῦ, ἵνα ἐξομολογηθῶσι τὰς πράξεις τοῦ ἀμαρτωλοῦ αὐτῶν βίου καὶ ἐκπλύνωσι διὰ τοῦ ἁγιάσματος ἀπὸ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν τὸν ῥυπον τῆς ἀτιμίας καὶ τὸ αἷμα τοῦ ἐγκλήματος.

* *

Ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ ναοῦ, μετὰ μικρὰν διαμονὴν ἴν' ἀναπνεύσω ἐν τῷ ὑπαίθρῳ ἀέρα καθαρόν, ἀποπειρώμαι νὰ εἰσδύσω κατόπιν εἰς τὰ ἱερὰ ὑπόγεια, ἐνθα ἡ εἰσοδος εἶνε ἐτι μᾶλλον δύσκολος διὰ τὴν στενότητα τῶν θυρῶν καὶ τῶν διαδρόμων. Εἶνε ἀπερίγραπτος ἡ ἐντύπωσις ἐκεῖνη, ἣν αἰσθάνεται τις, ὁπότε μετὰ τελευταίαν ὀρηκτικὴν ὄθησιν τοῦ ρεύματος εὐρεθῆ ἀπὸ τοῦ φωτός τῆς μεσημβρίας εἰς τὸ αἰώνιον σκότος, ὅπερ πυκνὸν κατοικεῖ ὑπὸ τοὺς θολωτοὺς ἐκεῖνους λαβυρίνθους. Ἐν τῷ βάθει αὐτῷ μύλις βადίζεις ψηλαφῶν ἀνθρώπινα σώματα καὶ προσκόπτων ἐπὶ τῶν τοίχων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν ἀρχῇ εἰς οὐδὲν χρησιμεύ-

ουσι, ἀκούεις δὲ μόνον τὸν συνεχῆ ἦχον ὑποδημάτων συρομένων ἐπὶ τῶν λείων πλακῶν, καὶ ὑποχθόνιόν τινα ψιθυρον γογγυσμῶν, στεναγμῶν καὶ βραγχνῆς βηχός. Καθ' ὅσον ὅμως τὸ βλέμμα ἐξοικειοῦται πρὸς τὸ σκότος διακρίνει τις σκιαὶ ἀνθρώπων κινουμένων, καθήμενων ἢ κατακεκλιμένων κατὰ γῆς ἀνὰ τὰς πλαγίας καὶ ἀπωτάτας στενωποὺς τῶν θόλων. Πολλοὶ τούτων πτωχοὶ καὶ πάσχοντες τείνουσι τὴν σκελετώδη χεῖρα πρὸς τοὺς διερχομένους ζητούντες ἐλεημοσύνην, ἢ καὶ ἔλκουσιν ἐτι ἀσθενῶς ἀπὸ τοῦ ἐνδύματος ἵνα προκαλέσωσι τὴν προσοχὴν αὐτῶν.

Παρακκάμπτων δεῦτερον καὶ τρίτον διάδρομον φθάνω τέλος εἰς μικρὸν δωμάτιον, ἐν ᾧ τὸ ἁγίασμα. Τὸ ἁγίασμα ρεῖ δι' ὀρειχαλκίνης στρόφιγγος ἀπὸ μαρμαρίνης κρήνης, ἐφ' ἧς ἀναγέγλυπται ἡ εἰκὼν τῆς Θεομήτορος· ἀγῶν δὲ πεισματῶδης συγκροτεῖται περὶ αὐτὸ, τίς πρῶτος νὰ πῆρ, τίς πρῶτος νὰ πληρώσῃ τὸ ἐκ λευκοσιδήρου φιαλίδιον αὐτοῦ. Παραπλευρῶς τοῦ ἁγιάσματος ὑπάρχει ἐπὶ τῶν ὑπεστρωμένων πλακῶν εὐρεῖα τις ὀπὴ κυκλοτερῆς, ἐντὸς τῆς ὁποίας βυθίζονται ἀνενάως βραχιόνες ἀντλοῦντες χῶμα ἡγιασμένον, διότι ἐκεῖ ἀκριβῶς εὐρέθη κεχωσμένη ἡ εἰκὼν. Πλησίον τοῦ δωματίου τούτου, ἐν τῷ μικρῷ ἐκκλησιδίῳ τῆς εὐρέσεως, λαμπάδες καίουσι πολλαὶ θαμβοῦσαι τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τὴν ἐν τῷ σκότει διαμονὴν καὶ καθιστῶσαι τὴν ἀτμόσφαιραν χλιαράν, βράζουσαν σχεδόν...

Διψῶν ἥλιον καὶ ἀέρα ἐξέρχομαι σπεύδων ἀπὸ τῶν ἐγκάτων ἐκεῖνων τῆς γῆς, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡ πίστις κρατεῖ ἄλλους κεκλεισμένους ἐπὶ ὥρας ὄλας, καὶ φεύγων καὶ αὐτὸν ἐτι τὸν ἐν τῷ περιθόλῳ κόσμον, ὅστις ἀπομυζᾷ τὸν ἀέρα διὰ τῶν μυριῶν αὐτοῦ ἀναπνοῶν, κατέρχομαι εἰς τοὺς ὀπισθεν τοῦ ναοῦ χλοερῶς ἀγροῦς ἵνα ἀνακουφίσω μέχρι τῆς ἐσπέρας τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τοὺς πνεύμονάς μου.

* *

Οἱ κώδωνες τοῦ ναοῦ σημαίνουσι περὶ ὥραν δὴν προσκαλοῦντες τοὺς εὐσεβεῖς εἰς τὴν ἀγρυπνίαν, ἥτις θέλει διαρκέσῃ πέραν τοῦ μεσονυκτίου. Σημαίνουσι δὲ βεβαίως χάριν τυπικῆς μεγαλοπρεπειᾶς, διότι καὶ ἄνευ τῆς ἡχηρᾶς προσκλήσεως αὐτῶν, πρὸ πολλῶν ἤδη ὥρων ὁ ναὸς μέχρι τῶν προθύρων ἐπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἀριθμοῦ τῶν ἀνθρώπων, οὓς ἦτο δυνατὸν νὰ περιλάβῃ.

Ἡ πρὸς τὸν ναὸν ἄγουσα, κατὰ κακὸζήλον ἀμέλειαν τῶν ἀρμυδίων, φωτίζεται ἀσθενέστατα ὑπὸ καυμένων τινῶν δάδων, μάτην δ' ἐπιβοηθοῦσι τὰ λυχνάρια τῶν πωλητῶν καὶ τὰ φωτεινὰ παράθυρα τῶν οἰκῶν. Τοῦτο ὅμως τὸ καλὸν ἔχει ἡ σκοτεινὴ ὁδός, ὅτι καθιστᾷ ἐν τῇ ἀν-

τιθέσει λαμπροτέραν τὴν πρόσψιν τοῦ ναοῦ καὶ τὸ κωδωνοστάσιον, ἅτινά εἰσι πλουσίως φωταγωγημένα διὰ μικρῶν φανῶν, τεταγμένων ἐν εἰδει γραμμῶν καὶ γωνιῶν πολυσχημῶν.

Τὸ προαύλιον τοῦ ναοῦ καὶ τὸ παρ' αὐτῷ τμήμα τῆς ὁδοῦ εἶνε πεπληρωμένα ἀνθρώπων ἐξ ἀνάγκης ἀκίνητων ἐν τῷ σκότει. Ἀλλ' αἴφνης καὶ ὡς ἐκ θαύματος ἀπὸ ἄκρου ἕως ἄκρου τοῦ περιθόλου τεχνικὰ φῶτα αὐτοστιγμῆ ἀναφλεχθέντα περιζωνοῦσι τὸ οἰκοδόμημα ἐντὸς πολυχρώμου ἱρίδος, ἐνῶ ροκέτται συρίζουσαι πανταχόθεν ἀνέρχονται ὑψηλὰ, ὑψηλὰ, καὶ διαρρήγνυνται ἐκεῖ βροντῶσαι ὡς πυριφλεγῆ μετέωρα...

Ἰπὸ τὴν γοητευτικὴν ταύτην αἰγλήν σύμπας ὁ περιστάμενος εὐσεβῆς λαὸς κλίνει ἡδὴ τὸ γόνυ κατὰ γῆς καὶ ἡ ἦρεμος ἀτμόσφαιρα τῆς νυκτὸς πληροῦται λατρείας καὶ ἀφῶνου προσευχῆς. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὄλων αὐτῶν τὸ ἱερὸν τέμενος τῆς Παρθένου ὑψοῦται πάντοτε πολυφειγῆς καὶ ἀκτινοβολοῦν, ὡς ἐὰν κατῆλθον ἐπ' αὐτοῦ οἱ ἀστῆρες τοῦ οὐρανοῦ ἢ αὐτὸ ἀνῆλθε πρὸς τοὺς ἀστῆρας.

[Ἐκτετατὸν συνέχισα]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ.

Ἐπιφάνεια

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ἡ ἐν Πετροπόλει κεντρικὴ ἐπιτροπὴ τῆς στατιστικῆς, ἐδημοσίευσεν τὸ παρελθὸν ἔτος στατιστικὴν τῆς ἐπιφανείας τῆς Εὐρώπης, καὶ κατὰ μέρος τῶν διαφόρων αὐτῆς κρατῶν, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ διεθνοῦς συνεδρίου τῆς στατιστικῆς, τοῦ συγκροτηθέντος ἐν Ἄγῃ τῷ 1869. Τὴν ὄλην ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν τῶν καταμετρήσεων ἐξετέλεσεν ὁ στρατηγὸς τοῦ ῥωσικοῦ ἐπιτελείου **J. Strelbitsky**, πεπειραμένης εἰδικότητος περὶ τὸν κλάδον τοῦτον.

Ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ ὑπάρχουσι, ὡς εἶπομεν, καταγεγραμμένα ἡ ἐπιφάνεια τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν διαφόρων κρατῶν κατὰ τὰς διοικητικὰς αὐτῶν διαιρέσεις καὶ κατὰ ζώνας· πλὴν τούτων, ἡ ἐπιφάνεια τῶν ὑδατολεκανῶν τῶν μεγάλων ποταμῶν, ἢ τῶν νήσων τῆς Εὐρώπης, τῶν λιμνῶν, τῶν θαλασσῶν, τῶν χερσονήσων, τῶν κυριωτέρων κόλπων καὶ τὸ πλάτος τῶν σπουδαιωτέρων πορθμῶν. Ἐν τέλει δὲ ὑπάρχει προσθήκη πινάκων τοῦ ἐμβαδοῦ εἰς χιλιόμετρα τῶν τραπεζίων, ἅτινα σχηματίζουσι οἱ παράλληλοι μετὰ τῶν μεσημβρινῶν τῆς γῆνιου σφαίρας, ἀπὸ τῆς 30⁰ πλάτους μέχρι τῆς 80⁰. Οἱ πίνακες δὲ οὗτοι ὑπῆρξαν καὶ ἡ βᾶσις τοῦ ὅλου ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐμβαδοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου.

Κατὰ τὰς καταμετρήσεις τοῦ κ. **J. Strel-**

bitsky ἡ ἡπειρωτικὴ Ἑλλὰς ἔχει ἕκτασιν ἐπιφανείας τετραγ. χιλιομέτρων 41749,1, ἡ νησιωτικὴ δὲ 10034,0. Τὸ ὅλον 51783,1. Εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ταύτην δὲν ὑπελόγησε καὶ τὴν τῶν προσαρτηθειῶν ἐπαρχιῶν, ἀτε μὴ ὄντος ἐτι πεπερατωμένου τοῦ κανονισμοῦ τῶν ὄριων, ὅτε ἐξετέλει τὴν ἐργασίαν ταύτην. Ἐν ὑποσημειώσει ὅμως σημειοῖ ὅτι κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου καὶ τῶν χαρτῶν τῶν δημοσιευθέντων ὑπὸ τοῦ **Kiepert**, ἡ ἐπιφάνεια τῶν χωρῶν, αἵτινες ἀπεφασίσθη νὰ προσαρτηθῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπολογίζεται εἰς 12.380,4 τετρ. χιλ. ἐν Θεσσαλίᾳ, καὶ εἰς 1021,7 τετρ. χιλ. ἐν Ἠπείρῳ, προσηρηθήσαν δὲ καὶ νῆσοι 9,7 τετρ. χιλ. Ἐπομένως ἐν ὅλῳ ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἕκτασιν ἐπιφανείας 65,194,9. τετραγ. χιλιομέτρων.

Κατὰ τὰς διοικητικὰς διαιρέσεις εἰς νομοὺς, ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἐμβαδοῦ ἔχει ὡς ἐξῆς:

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

1) Ἀττικὴ καὶ Βοιωτία	τετρ. χιλ.	6062,7
Νῆσοι	" "	243,5
Λίμναι	" "	235,8
		6542,0
2) Φθιώτις καὶ Φωκίς	" "	6078,8
Νῆσοι	" "	5,5
		6084,3
3) Ἀκρονανία καὶ Αἰτωλία	" "	7465,2
Λίμναι	" "	117,0
		7582,2

Ἐν γένει ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς ἔχει

α) ἡπειρωτικὴν χώραν	τετρ. χιλ.	19,606,7
β) νησιωτικὴν	" "	249,0
3) Λίμνας	" "	352,8
		202,085

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

4) Ἀχαΐα καὶ Ἥλις	τετρ. χιλ.	5074,8
Λίμναι	" "	30,6
		5105,4
5) Ἀργολίς καὶ Κορινθία	τετρ. χιλ.	4792,9
Νῆσοι	" "	450,9
Λίμναι	" "	39,2
		5283,0
6) Ἀρκαδία	" "	4301,0
7) Λακωνία	" "	4218,2
Νῆσοι	" "	21,7
		4239,9

8) Μεσσηνία	τετρ. χιλ.	3300,1
Νῆσοι	" "	41,5
Λίμναι	" "	32,8
		3374,4

Ἐν ὄλῳ ἡ Πελοπόννησος ἔχει

α) ἡπειρωτικὴν χώραν	τετρ. χιλ.	21,687,0
β) νησιωτικὴν	" "	514,1
γ) Λίμναι	" "	102,6
		22303,7

ΝΗΣΟΙ

9) Εὐβοία	τετρ. χιλ.	3575,2
Νῆσοι περὶ τὴν Εὐβοίαν	" "	623,9
Λίμναι	" "	8,4
		4207,5

10) Κυκλάδες	τετρ. χιλ.	2694,6
--------------	------------	--------

11) Κέρκυρα μετὰ τῶν εἰς τὸν νομὸν αὐτῆς ὑπαγομένων νήσων		1120,5
---	--	--------

12) Κεφαλληνία	τετρ. χιλ.	810,4
----------------	------------	-------

13) Ζάκυνθος	" "	437,9
--------------	-----	-------

Τὸ ὅλον	" "	9,270,9
---------	-----	---------

Ἐν γένει λοιπὸν τὸ Βασιλείον τῆς Ἑλλάδος, πλὴν τῶν προσαρτηθεισῶν ἐπαρχιῶν, ἔχει ἐπιφανέαν τετραγ. χιλιομέτρ. 51,783,1. ἦτοι

α) ἡπειρωτικὴν		41293,7
β) Νήσους		10025,6
γ) Λίμνας τῆς Ἠπείρου		455,4
δ) Λίμνας νήσων (μόνον ἐν Εὐβοίᾳ)		8,4
		51783,1

Οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοὶ διαφέρουσιν οὐσιαστικῶς τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν σελίδι 22 τῆς στατιστικῆς τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1879, αἵτινες ἐλήφθησαν, καθ' ἃ ἐν ὑποσημειώσει λέγεται ἐκ γεωγράφων καὶ χαρτογράφων Ἑυρωπαϊῶν. Τίνας ἀκριβεστέροις; Τοῦτο ἄς ἐξετάσωσιν ἕτεροι, ἡμεῖς ἀναγράφομεν αὐτοὺς, ἅτε ὄντας πορίσματα μελέτης σπουδαίου ἀνδρός, καὶ πεπειρημένου, καὶ γραφείου στατιστικοῦ ἐκ τῶν ἐχόντων κύρος ἐπιστημονικὸν οὐ μικρόν.

Βάσις τῶν ὑπολογισμῶν εἶχε διὰ τὴν Ἑλλάδα ὁ κ. J. Strelbitsky τὸν χάρτην τῆς Ἑλλάδος τοῦ γαλλικοῦ ἐπιτελείου, τοῦ ὑπὸ κλίμακα 1:200.000. Εἶχε δὲ ὑπ' ὄψει πρὸς ἐξέλεγχιν καὶ ἐτέρους χάρτας ὑπὸ μικροτέρων κλίμακων, τοῦ Kiepert τοῦ Schtiller, καὶ Ἑλλήνων χαρτογράφων.

Ἐπιθυμητὸν θὰ ἦτο νὰ ὑπῆρχε καὶ καταμέτρηση τοῦ ἐμβαδοῦ ἐκάστης εἰδικῆς Ἐπαρχίας τὴν ἑλλειψιν δὲ ταύτην ἠσθάνθη καὶ ὁ κ. Α. Μανσόλας, ὁ ποιήσας τὴν στατιστικὴν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος τῷ 1879, τμηματάρχης καὶ τότε τοῦ τμήματος τῆς δημοσίας

οἰκονομίας, ὡς γράφει ἐν σελίδι 21. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ἀνελάμβανε μηχανικὸς τις τῶν ἡμετέρων τὴν λεπτομερεστέραν ταύτην ἐργασίαν.

A. M.

ΑΙ ΠΑΡΙΣΙΝΑΙ

Περὶ τῶν Παρισινῶν γυναικῶν ἐλέχθησαν μέχρι τοῦδε καὶ ἐγράφησαν πολλὰ κατὰ καὶ κακὰ, τερπνὰ καὶ ἐμβριθῆ, ἀληθῆ καὶ ψευδῆ. Τὸ παράδοξον, χαμαιλεοντοειδὲς ὄν, τὸ καλούμενον Παρισινή, ἀπὸ τῶν πολλῶν ἀπόψων ἐκρίθη, ἐξήττάθη καὶ διελυκάνθη, ὥστε κατακτῆσθαι ἀδύνατον ν' ἀνεύρη τις νέον τινα χαρακτῆρα ὑπὸ τῶν προτέρων ἀμνημόνευτον. Ἄλλ' ὁ εὐφυῆς συγγραφεὺς Ἀρσένιος Οὐσσαὶ ἐδημοσίευσεν πρὸ ὀλίγου συμβουλὰς τινὰς πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς Παρισινῆς, αἵτινες παρέχουσιν ἡμῖν δείγματα τὸ μὲν τῆς διαυγείας καὶ τῆς λεπτότητος τοῦ παρατηρητοῦ, τὸ δὲ τοῦ κνίζοντος γνησίου γαλλικοῦ πνεύματος καὶ τῆς γαλλικῆς εὐφυολογίας.

Ἡ Παρισινή, τουτέστι τὸ ἀποτροπαίως χάρειεν πλάσμα, περὶ οὗ ὁ Legouvé ἰσχυρίζεται ὅτι συνίσταται ἐκ τριῶν ἰσῶν ἡμίσεων, ἐξ ἀγγέλου, διαβόλου καὶ πλαγγόνος, εἶνε, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀρσενίου Οὐσσαὶ, προῖον πολὺ νεωτέρας χρονικῆς περιόδου ἢ ὅσον γενικῶς πιστεύεται. Κατὰ τὸν Οὐσσαὶ αἱ Παρισίναὶ ὑπῆρξαν ἀνεκῆθεν αἱ ἰδίως ὅμως Παρισίναὶ χρονολογοῦνται ἀπὸ Βαλζάκ. Ὅταν δὲ ἔγραφεν ὁ Heine ὅτι οἱ συνήθειαι ὑποκρίται τοῦ ἀγαπητοῦ Θεοῦ εἶνε οἱ Γάλλοι, ἡ Παρισινή εἰσέτι δὲν εἶχε γεννηθῆ. Διότι δὲν εἶνε Παρισίναὶ ὅλαι αἱ γυναῖκες αἱ γεννώμεναι ἐν Παρισίῳ. Ἡ Παρισινή γεννᾶται δις: ἀπᾶς μικρόν πρὸ τοῦ τεθῆ εἰς τὸ λίκνον, καὶ δευτέρον ὅταν θ' ἀπεκδυθῆ τῶν παιδικῶν ἐνδυμάτων. Μόνον ὅταν καρᾶσιόν τι ἐκβάλῃ τὰ παιδικὰ ἐνδύματα, δύναται τις νὰ διακρίνῃ ἐὰν θὰ γείνη Παρισινή ἢ οὐ· ἀλλὰ καὶ ἡ μὴ γεννηθεῖσα ἐν Παρισίῳ δύναται νὰ μεταβληθῆ βραδύτερον εἰς Παρισινήν, εἴτε ἐνεκα τοῦ πρώτου αὐτῆς πάθους, εἴτε μετὰ τὴν μετάθεσιν αὐτῆς τὸ πρῶτον εἰς Παρισίους, εἰς τὴν μεγάλην ταύτην πόλιν τῶν ἀναστατώσεων καὶ τῶν μεταμορφώσεων. Διὰ νὰ γείνη τις ὅμως Παρισινή πρέπει νὰ ἔγῃ λεπτὰς ὀρέξεις, νὰ εἶνε εὐφάνταστος, φιλόδοξος, κοκκέτα καὶ ἀξία λατρείας. Τίς ὅμως θὰ δυνηθῆ νὰ ἰχνογραφῆσῃ ἐπιτυχῶς τὴν Παρισινήν, ἀφοῦ ἡ μεγίστη αὐτῆς τέχνη συνίσταται εἰς τὸ νὰ μὴ εἶνε ποτὲ ὁμοία πρὸς ἑαυτήν; Ἡ Παρισινή τῆς σήμερον οὐδέποτε εἶνε ὁμοία πρὸς τὴν τῆς χθὲς, οὔτε θέλει εἰσθαι πρὸς τὴν τῆς αὔριον. Ἡ Παρισινή ἐκπλήσσει διὰ τὸ ἀτακτον καὶ ἀπρόοπτον τοῦ ὄντος. Οὐδέποτε δύναται τις νὰ τὴν γνωρίσῃ, διὸ καὶ ἀγαπᾷ

τις αὐτὴν διηνεκῶς. Καὶ μήπως γνωρίζει αὐτὴ ἑαυτήν;

Ἀναγινώσκει ἅπαντα τὰ μυθιστορήματα, καὶ ἀνευρίσκει πάντοτε ἑαυτήν ἐν αὐτοῖς ἐξεικονιζομένην. Ἄλλ' οὐδέποτε ἀποτολμᾷ νὰ ἀναγνώσῃ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς καρδίᾳ. Οὐδέποτε εὐρίσκειται περιφροντίς, οὐδέποτε ἐμβαθύνει ἐπὶ τίνος πράγματος, οὐδέποτε ἐγκλείεται ἐντὸς τῶν ἰδίων σκέψεων. Ἐνδιαφέρεται περὶ ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων συμβάντων καὶ τῶν πραγμάτων. Δρέπει τὸ σήμερον εὐχαρίστως, καὶ καταλείπει τὸ αὔριον εἰς τὸ πεπωμένον. Τὸ φαντασιωδὲς αὐτῆς βοημικὸν πνεῦμα εἶνε γλωσσο νεκρὰ εἰς ξένα ὄσα. Διότι μεταξύ Γάλλου ἐν γένει καὶ Παρισινοῦ κεῖται τὸ μέγα βάραθρον τῆς γραμματικῆς. Ἐνίοτε ἡ Παρισινή εἶνε διεθνῆς· συνεννοεῖται κάλλιστα μετὰ τοῦ Παρισινοῦ — τοῦ ἐκ Παρισίων — ἢ μετὰ τοῦ ἐκ Φλωρεντίας, Πετροπόλεως, ἢ Μαδρίτης. . . . Ὁ ποὺς τῆς Παρισινῆς ἐπλάσθη διὰ τοὺς ὀφθαλμούς. Εἶνε μικρὸς τις κόσμος, ποίημα ὄλον, σημεῖον ἐρωτηματικόν. Οὐδὲν λοιπὸν θαῦμα ἂν ἡ Παρισινή ἐκτελεῖ τὰ πάντα βαδίζουσα διὰ τοῦ ποδὸς τούτου. Ἄλλὰ δὲν ἀγαπᾷ νὰ βαδίζῃ πεζῇ· ἀγαπᾷ νὰ ἐποχῆται ἐφ' ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν ἀμαξῶν.

Ἡ δὲ χεῖρ! Μικρόν τι θαῦμα ῥοδοχρόου μαρμάρου. Ὅλα τὰ ἐπ' αὐτῆς εἰσιν ὠραία. τὰ τρυφερὰ ὑποκύανα φλεβία, τὰ εἰκονίζοντα τὴν γεωγραφίαν τοῦ ἔρωτος· αἱ γραμμὴ τῆς παλάμης, αἱ ἰχνογραφοῦσαι τὸν χάρτην τῆς τύχης. Οἱ ὄνυχες τῆς εἶνε ῥοδερυθοὶ μαργαρίται. Τὸ πᾶν ἐν τῇ χεῖρι ταύτῃ ἔχει τὴν φυσιογνωμίαν του.

Ἡ Παρισινή ἀρχεται ζῶσα εὐθὺς ἀμα ἀρχεται ἡ ἐσπέρα, περὶ τὸ μεσονύκτιον δὲ εὐρίσκειται εἰς τὸ ζενιθ τῆς ζωῆς. Πρὶν ἢ δῶσῃ δεῖπνον, φροντίζει πολὺ περισσότερον περὶ τῶν ἀνθῶν καὶ τῶν καρπῶν τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἢ περὶ τοῦ ἰχθύος καὶ τοῦ φασιανοῦ. Ἐν τούτοις τὸ γεῦμα καταλήγει κάλως. Ἀνεπιτηδειότητά τινα ἢ μαγειρικόν τι δυστύχημα τὸ ἐμβαλόνει μὲ ὠραίαν τινὰ φράσιν. Οἱ πάντες δὲ μένουσιν εὐχαριστημένοι, πλὴν αὐτῆς τῆς ἰδίᾳς ὅταν ζητῆ τὸν λογαριασμὸν ἀπὸ τῆς μαγειρίσσης, διότι καὶ ἡ Παρισινή συζητεῖ τὸν λογαριασμὸν, δηλ. τηρεῖ τὴν τάξιν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς ἀταξίᾳ.

Ἡ Παρισινή τρελλαινέται διὰ τὸν ἐξοχικὸν βίον ἀρέσκειται νὰ δρέπῃ ἴα καὶ ἀνθεμίδας. Τότε δὲ θεωρεῖ ἑαυτὴν ὡς ὠραῖόν τι ἄνθος τῶν ἀγρῶν ἐν μέσῳ τῶν ἀσταχύων. Εἴτε δὲ εἰσέλθῃ εἰς πλουσίαν ἐξοχικὴν ἐπαυλίαν, εἴτε εἰς καλύβην χωρικοῦ, τόσῳ ἐνθουσιᾷ, ὥστε φοβεῖται τις πραγματικῶς μὴ ζητήσῃ νὰ μείνῃ διὰ παντὸς ἐν τῇ ἐξοχῇ. «ὦ!», ἀνφρωνεῖ, «τί θεῖα, τί ἐξαισία! Ὁ λαμπρὸς αὐτὸς κυανοῦς οὐρανός,

αἱ κυαναὶ λίμναι, τὰ κυανὰ ὄρη, τὰ κυανὰ δάση! Τὰ πάντα βλέπει κυανὰ, κολυμβᾷ ἐντὸς τοῦ κυανοῦ χρώματος. — «Oh! mes enfants, oh! mes amies; oh! mes petites chattes, vivre et mourir ici!». Ἄλλ' ὅταν μίαν ὥραν μετὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν σταματήσῃ ἐν τῷ σταθμῷ ἢ διὰ Παρισίους ἀμαξοστοιχία, λαμβάνει τὸ ἀλεξήλιόν της, καὶ κάμνει φτερά ἐκεῖθεν.

Οὐδέποτε θὰ δυνηθῆ τις νὰ ἐξιχνιάσῃ πόσα δύναται νὰ δαπανῆσῃ μία Παρισινή, πόσῳ ἀνέρχονται αἱ ἀξιώσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ της. Ὑπουργὸς τις ποτὲ τῶν οἰκονομικῶν εἶπε λίαν ἐπιτυχῶς· «Ἐὰν δὲν ὑπῆρχον Παρισίναὶ, ἔπρεπε νὰ ἐφευρεθῶσι». Οὔτε εἶνε δὲ ποτε δυνατὸν νὰ συζητηθῆ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Παρισινῆς τόσον ταχέως ὑπὸ νομοθετικοῦ σώματος, ὅσον ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γαλλίας. Οἶα σπατάλη ὑφασμάτων, τριχάπτων, ταινιῶν! Οἶον μουσεῖον μαργαριτῶν καὶ ἀδαμάντων. Καὶ οἱ νυκτερινοὶ στηθόδεσμοι καὶ τὰ ὑποδημάτια καὶ αἱ μικραὶ ἐμβάδες! Καὶ τὰ χειρόκτια! Πόσῳ πάντα ταῦτα λάμπουσι, θροοῦσι, στίλβουσι, μεθύουσιν, ὄζουσιν! Εἶπατε Παρισινή τινι νὰ περιορίσῃ τὰς δαπάνας τοῦ προϋπολογισμοῦ της. «Θεέ μου!», θὰ σὰς ἀποκριθῆ, «δὲν δύναμαι νὰ στερηθῶ οὐδενός». Ἡ Παρισινή οὐδέποτε ζητεῖ τὸ ἀναγκαῖον· διώκει πάντοτε γελῶσα τὸ περιττόν.

Ἄλλ' ἔχει καὶ τὰς ἡμέρας τῆς οἰκονομίας της. Ἡ κυρία δηλαδὴ πορεύεται εἰς τὴν ἀγοράν. Ἐνοικιάζει ἀμαξάν τινα ἐπὶ ὀρισμένον χρόνον ὅπως ἀγοράσῃ ἡμίσειαν δωδεκάδα καρβίδων. Αὐτὴ κυρίως εἶνε ἡ λέγουσα· «Δὲν εἶμαι τόσον πλουσία ὅπως πορεύομαι πεζῇ: πρέπει νὰ σταματῶ εἰς ἕκαστον ἐμπορικόν».

Ἡ καλλονὴ τῆς Παρισινῆς εἶνε ἡ beauté de diable. Ἡ καλλονὴ αὕτη, ἡ μόνον τρεῖς ἢ τέσσαρας ἀνοίξεις διατηρουμένη παρὰ τῆ ἐπαρχιώτιδι, παρὰ τῆ Παρισινῆ διατηρεῖται ἐν τέταρτον ἑκατονταετηρίδος. Ἐχει δὲ πάντοτε αὕτη τὴν beauté de diable, διότι φέρει πάντοτε τὸν διαβόλον ἐν ἑαυτῇ καὶ ἐν αὐτῇ ἐτι τῇ ἐκκλησίᾳ. Τόσῳ δὲ εἶνε διδάσκαλος εἰς τὴν τέχνην τοῦ γονυκλιτεῖν, τοῦ ρίπτειν χαμαὶ τὰ ὄμματα, τοῦ ἀκούειν τοῦ ἱεροκλήρου, ὥστε ἐὰν ἐβλεπεν αὐτὴν ὁ Pascal ἤθελε εὐρεθῆ ἐν ἀπελπία, ὁ δὲ Bossuet ἤθελε ρίψει κατ' αὐτῆς τοὺς κερανοὺς τῆς ὀργῆς του. Τοῦτο δὲ πράττειται, διότι ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκειται ἡ Παρισινή εἶνε πάντοτε ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Καὶ ἂν οὐδεὶς εἶνε παρὼν διὰ νὰ τὴν ἴδῃ, βλέπει αὐτὴ ἑαυτήν. Καὶ ἐπιθεωρεῖ ἑαυτὴν κατὰ πρόσωπον, ἐκ τοῦ πλαγίου, στρέφουσα τὸ σῶμα κατὰ δύο τρίτα, ὀπισθεν, ἐξ ὅλων τῶν μερῶν. Οὐδὲν κομμωτήριον ὑπάρχει, οὐδεὶς κοιτῶν, ὅστις νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ αὐτῇ τὸ παίγνιον τοῦ κατόπτρου νὰ ἐπιθεωρήσῃ ἑαυτὴν πανταχῶθεν. Ἐὰν παρα-

τηρήσατέ ποτε ἐπὶ τῆς κόμης τῆς Παρισινής τριγιδίον τι ἀνάστατον, μὴ πιστεύσητε ὅτι αὐτὴ δὲν γνωρίζει τοῦτο. Αὐτὴ αὐτὴ ἔδωκε τὴν φαινομένην ταύτην ἐλευθερίαν εἰς τὴν τρίαν, ὅπως παραπονεθῆ κατὰ τῆς μικρᾶς αὔρας, ἣτις ἐπέπνευσεν αὐτόν· ἐνεκα τῆς ἰδίᾳς ἀτημελείας. Ἡ Παρισινὴ κατακλίνεται πρὸς ὕπνον μὲ τὸ κάτοπτρον ἀνὰ χειρᾶς, θεωρεῖ ἐν αὐτῷ πρὶν ἢ εἶτι ἐξυπνισθῆ, ὅπως ἡ γνησίᾳ ἐκείνῃ Παρισινῇ ἢ γραψάσασα πρὸς τὸν μνηστῆρά της· «Τώρα κοιμῶμαι βαθέως, βλέπω ἐν τῷ ὄνειρῳ μου ὅτι εἶμαι ὠραία καὶ ὅτι καὶ σεῖς μοὶ λέγετε τοῦτο».

Ἡ Παρισινὴ οὐδέποτε θὰ ἔχη τι κοινὸν μὲ τὴν ὀχλοκρατίαν. Ἐὰν ἐκραγῆ ποτε καὶ πάλιν ἐπαναστάσις, δὲν θ' ἀναγκασθῶσι βεβιαίως πλέον μαινάδες τοῦ πετρελαίου. Ὁ Παρισινὸς εἶνε δημοκράτης, ἡ Παρισινὴ ἀριστοκράτις. Πῶς δὲ θὰ ἐπιτρέψῃ ἴσα δικαίωματα αὐτῇ, ἢ ἔχουσα μαγεύριον καὶ θαλαμηπόλους; εἶνε πεποτισμένη ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι πρίγκιψ τις ἀρμόζει καλλίτερον εἰς τὸ σαλόγιόν της ἢ δημαγωγός. Δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ ἀνὴρ τις νὰ μὴ εἶνε εὐγενής, ἐκτός ἐὰν οὗτος εἶνε διάσημος ἢ ὠραῖος. Δὲν πιστεύει εἰς τὴν ἀδελφότητα, ἀλλ' εἰς τὴν φιλιανθρωπίαν. Ἐχουσα τὰς χειρᾶς πλήρεις, τὰς ἀνοίγει· ἔχουσα αὐτὰς κενὰς ζητεῖ ἐλεημοσύνην διὰ τοὺς πτωχοὺς, χωρὶς νὰ αἰσθανθῆ ταπεινώσιν τινα διὰ τοῦτο. Ἡ Παρισινὴ τέλος δύναται νὰ πράξῃ τὰ πάντα, καὶ καλὰς πράξεις ἐνίοτε.

Ἡ κοιλάς τῶν ταφῶν

ΤΩΝ ΕΝ ΘΗΒΑΙΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Οἱ πρῶτοι μόναρχοι τῶν Αἰγυπτίων ἐπενόησαν τὴν κατασκευὴν τῶν πυραμίδων, ἵνα ἀποθέτωσιν ἐν αὐταῖς τὰ ἐκτεθῶν λείψανα· ἀλλ' αἱ πυραμίδες δύνανται νὰ καταστρέφωσιν ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο ἐθεωρήθη ἀσφαλέστερον νὰ σφρακτίζωσιν τὸ σῶμα αὐτῶν ἐν τῷ κόλπῳ τῶν φυσικῶν ἐκείνων πυραμίδων, αἷτινες ὑπέκειντο τῆς πεδιάδος τῶν Θηβῶν, ἐν τῷ κόλπῳ τῶν τιτανωδῶν ὄρεων, ἅτινα οὐδέποτε γλοάζοντα, οὐδέποτε ποτιζόμενα ὑπὸ βροχῆς καὶ οὐδεμίαν ἔχοντα πηγὴν, παρέχουσι πᾶσαν τὴν δυνατὴν ἀσφάλειαν τῆς διαρκείας καὶ τοῦ ἀφθάρτου. Διὰ τοῦτο ὑπήκουοι καὶ ἀρχοντες ἐκεῖ ἠθέλησαν νὰ κατατεθῶσιν οἱ νεκροὶ αὐτῶν ἐν σπηλαίοις ὑπογείοις, ἅτινα πολλάκις εἶνε κατοικίαι εὐρύχωροι. Τὸ πρὸς δυσμὰς τῶν Θηβῶν βλέπον ὄρος εἶνε κατὰ μιστὸν τῶν ὄρων, ὡς οἱ ξενιζόμενοι ἀνῆκον ὡς βλέπομεν ἐν ταῖς ἱερογλυφικαῖς ἐπιγραφαῖς, εἰς πᾶσαι τὰς ἀνωτέρας τάξεις τῆς κοινωνίας.

Τὸ ἐντάφιον αὐτοῦ τῶν Φαραίων ἦτο μυ-

στηριωδέστερον καὶ μᾶλλον κεχωρισμένον τῶν ἄλλων θνητῶν. Ἰνα φθάσῃ τις ἐκεῖ, πρέπει νὰ ὑπερηγήσῃ τὸ ὄρος τοῦτο ἐκ δυσμῶν καὶ πρὸς τοῦτο θὰ κοπιᾶσθαι οὐχὶ ὀλίγον. Μετὰ τὴν ἐπιπονον διαβάσιν τοῦ ὄρους φθάνει εἰς τὴν κοιλάδα τῶν βασιλέων, ἣτις εἶναι φάραγξ ἔχουσα σοβαρὰν ἀποψιν, ἐν ἣ οὐδὲν ἀναμιμνήσκει τὴν ζωὴν καὶ εἶνε οἰκήσιμος ὑπὸ μόνου τοῦ θανάτου. Ἐκεῖ, ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ βράχου, ἐν τῷ βᾶθει τοῦ τιτανώδους ἐδάφους, εἶνε λελατομημένα ἀνάκτορα ὑπόγεια, ἀποτελούμενα ὑπὸ ἀναρίθμων δωματίων καὶ ἐκ πολλῶν ἐνίοτε ὀροφῶν συνιστάμενα. Τὰ ἀνάκτορα ταῦτα, ὡς οἱ τοῖχοι πάντες κλύπτονται ὑπὸ ἱερογλύφων καὶ ἀντανακλώσιν διὰ τῶν φώτων τὰ λαμπρότατα τῶν χρωμάτων, εἶνε οἱ τάφοι τῶν βασιλέων.

Ἰνα φθάσῃ τις εἰς τὴν ἐπιτάφιον ταύτην κοιλάδα, διέρχεται πλησίον συμπλέγματος ἐρειπίων καλουμένων **El-Assassif**, πρὸ ἧς ὑπάρχει τάφος λελατομημένος ἐν τῷ ὄρει ἔχων τρεῖς ὀροφάς. Ὁ τάφος ὅμως αὐτός δὲν εἶνε μονάρχου, ἀλλ' ἐνὸς ἱερέως ὀνομαζομένου **Pétemenof**. Τὰ γλυπτικὰ ἔργα καὶ τὰ ἱερογλυφικὰ, τὰ ὅποια καλύπτουσι τοὺς τοίχους τῶν διαδρόμων καὶ τῶν δωματίων, εἶνε τελειότατα. Ἐν αὐτοῖς βλέπει τις τί ἦσαν ἐν Θήβαις ἱερατικαὶ τινες ὑπάρξεις. Ἡ κατεργασμένη ἔκτασις ὑπὸ τῆς ἐπιταφίου κατοικίᾳ τοῦ **Pétemenof** τοῦτου εἶνε κατὰ τὸν **Wilkinson** πλέον τῶν 20,000 τετραγ. πιδῶν, ἢτοι χωρὸς ἐπέκεινται τῶν 50 στρεμμάτων. Παρὰ τὸ σύνθηρες δὲν βλέπει τις ἐν τῷ χώρῳ τοῦτῳ οὐδεμίαν μορφήν ἐκ τῶν μελῶν τῆς οικογενείας αὐτοῦ· μόνον τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ εὐρέθη· ἦτο λοιπὸν σχεδὸν μόνος ἐν τῷ μεγάλῳ τούτῳ τάφῳ. Οὐδέποτε ἀνθρώπινον πλάσμα ἐκτίσαστο μετὰ τὸν ἐκτασιν μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἱερέως τοῦτου τῶν Θηβῶν. Δικαίως λοιπὸν ὁ Ἡρόδοτος λέγει, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι δὲν ἐφρόντιζον περὶ τῆς στερεότητος τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, διότι ὁ βίος εἶνε ἐφήμερος, ἀλλὰ περὶ τῶν τάφων αὐτῶν, διότι ὁ θάνατος εἶνε αἰώνιος. Ἐν Θήβαις δὲν εὐρέθησαν ἔχνη οὐδεμίαν οἰκίαν, καὶ ὅμως ὑπάρχουσι τάφοι ἀνδρῶν.

Οἱ τάφοι τῶν βασιλέων κείνται καὶ ἐν τῇ παραλλήλῳ τῷ **Νεῖλω** κοιλάδι καὶ ἐν τῇ προσκειμένῃ, ἦτον ἀνεσκαμμένη καὶ φαινομένη, ὅτι ὑπῆρξεν ὁ τόπος τῆς ταφῆς τῶν Φαραίων τῆς δεκάτης ὀγδόης δυναστείας, ἐν ἣ ἢ ἄλλῃ ἦτο προωρισμένη νὰ δεχθῆ τοὺς τῆς δεκάτης ἐνάτης δυναστείας. Παρὰ διέξον φαινομένων! Οἱ διαδρόμοι οὗτοι, αἱ ἀνὰριθμοι αἰθουσαι ἦσαν λελατομημέναι ἐν τῷ βράχῳ μετὰ πολλὰς ἐργασίας καὶ προσπαθείας· παραδόσεις ἀνὰριθμοι, εἰκόνες θεῶν, ἀνθρώπων, ζώων, σκηνῶν τοῦ βίου καὶ τοῦ θανάτου ἦσαν γεγλυμμένα καὶ ἐξφωραγμένα μετὰ μεγάλης ἐπιμε-

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ξενοδόχος φιλάργυρος ζητῶν ν' ἀρπάξῃ ὅ, τι δήποτε ἀπὸ φοιτητῆν πωλήσαντα ἐνεκα ἀναγκῶν τὸ λεξικὸν τοῦ Βυζαντίου, ἠρώτησεν αὐτὸν «ἂν ἔχη νὰ πωλήσῃ τίποτε ἐνδύματα καλοκαίρινά.» — Ἐρχομαι καὶ τὰ πέρνω, εἶπε εἰς τὸν φοιτητῆν.

— Μάλιστα, ἀλλὰ γιὰ 'σένα, κύρ Πέτρο, θὰ εἶνε πολὺ μακρὰ.

— Δὲν πειράζει, παιδί μου, δὲν πειράζει, φθάνει νὰ θέλῃς νὰ τὰ πωλήσῃς. Καὶ δὲν τὰ κόβω λιγὰς;

Καὶ θεὸς τὸν πῖλον τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἠκολούθησε τὸν φοιτητῆν, διευθυνόμενον ὡς ἔλεγε «στό σπῆτι». Ὁ φοιτητῆς λοιπὸν πρόσθεν, ὁ δὲ ξενοδόχος ὀπίσθεν διήλθον τὴν ὁδὸν Ἐρμού ἀπασαν, τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος, τὸ Κολωνακίον, τὴν μονὴν τῶν Ἀσωμάτων, τοὺς Ἀμπελοκήπους.

— Μὰ ποῦ κάθεσαι, βρὲ ἀδερφέ, ἐπὶ τέλους; ἐρωτᾷ ὁ ξενοδόχος ἀσθημάτων καὶ κατὰ ῥυτὸς ὑπὸ ἰδρώτος.

— Μὰ 'στό εἶπα, κύρ Πέτρο, πῶς γιὰ 'σένα θὰ εἶνε πολὺ μακρὰ. Κάθομαι 'στό Μαρκόπουλο καὶ πηγαίνω 'στό σπῆτι γιὰ τῆς παύσεις.

***

Ὁ Ἀγαθόπουλος, γευματίζων προχθές παρὰ τῷ κ. Ν*, ἔλεγεν εἰς ἐπήκουον τῶν συνδιαιτημάτων:

— Τί καλὰ ποῦ δὲν μ' ἀρέσουν τὰ χόρτα! Γιατὶ ἄλλοιῶς θὰ τὰ ἔτρωγα, ἐνῶ δὲν μπορῶ νὰ τὰ ὑποφέρω!

***

Ὁ διάσημος Σουίφτ, ὀμιλῶν ἡμέραν τινὰ ἐνώπιον πολυπληθοῦς καὶ λαμπρᾶς ὀμιληγῶρος, εἶπε μετὰ ξὺ ἄλλων: Ὑπάρχουσι τριῶν εἰδῶν ἀλαζονίαι· ἡ ἀλαζονία τοῦ γένους, ἡ ἀλαζονία τοῦ πλοῦτου, ἡ ἀλαζονία τοῦ πνεύματος. Περὶ τῆς τελευταίας αὐτῆς δὲν σὰς κάμνω λόγον, διότι κανεὶς ἀπὸ σὰς βέβαια δὲν ἔχει τοιοῦτον ἐλάττωμα!

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Μεγάλη περηγορία εἶνε τὸ νὰ αἰσθάνωμεθα ὅτι οὐδεὶς ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μᾶς ἀφαιρέσῃ τὴν τιμὴν, καὶ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπολέσωμεν αὐτὴν ἢ μόνον δι' ἀτίμου πράξεως. Τοῦτου ἐνεκα εἶνε ὄλως παράλογον τὸ λέγειν «Ὁ τάδε μὲ ἠτίμασεν», ἐνῶ διὰ τῆς κακῆς τοῦ πράξεως οὐδὲν ἄλλο κατώρθωσεν ἢ νὰ ἀτιμάσῃ ἑαυτὸν.

Τῶν ἀνδρῶν ἡ τιμὴ ἀυξάνει εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ἢ τῶν γυναικῶν ἀνθεὶ ἐν τῇ σκιᾷ.

λαίας ἐπὶ τῶν ὑπογείων μεσοτοιχείων, ἐνθα οὐδὲν μέρος ἔμενε κανόν· καὶ ὅτε συνετελέσθη τὸ πᾶν, ὅτε ἀπετέθη ὁ νεκρὸς ἐν τῷ ἐκ γρανίτου σαρκοφάγῳ, ἔκλειον τὴν εἴσοδον καὶ κατέλειπον αὐτὸν μόνον κτήτορα τῶν θαυμασιῶν ἐκείνων, τὰ ὅποια ἦσαν αὐτῷ μόνῳ προωρισμένα.

Εἰσερχόμενός τις εἰς τὰ ἐνδον τάφου βασιλικῶν εὐρίσκει καθόλου πρᾶνές, ἄλλοτε μὲν εὐκόλον, ἄλλοτε δύσκολον καὶ ἄλλοτε ἀπτόμον. Τὸ ὄνομα τοῦ Φαραῶ εἶναι γεγραμμένον παρὰ τῆ εἰσοδῶ. Ἐκτερωθέν τῶν κεκλιμένων προδρόμων ἀπειροὶ ἱερογλυφικαὶ ἐπιγραφαὶ ἀνελλίσσονται ἐπὶ τῶν τοίχων· δεξιόθεν οἱ στίχοι βαίνουν κατὰ μίαν διεύθυνσιν, ἀριστερόθεν ἀντιθέτως· ἡ ἀνάγνωσις λοιπὸν τῶν ἐπιγραφῶν τούτων, ὡς ἡ ἔκτασις παρίστησι τόμους, δύνατον νὰ γείνη διὰ τῆς καταβάσεως εἰς τὴν ἐπιτάφιον οἰκήσιν καὶ τῆς ἀναβάσεως ἐκ τῶν ἐνδον πρὸς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Οἱ τόμοι οὗτοι εἰς ἱερογλύφον δὲν ἀναγιγνώσκονται ἐτι ἐνκόλως ἀλλὰ φαίνονται ὅτι εἶνε προσευχὴ ὁμοικίᾳ πρὸς τὰς ἐπὶ τῶν ἐπιταφίων παπύρων καὶ ἐπὶ τῶν θηκῶν τῶν μουμιῶν ἀναγιγνώσκόμενας. Εἶνε μακρὰ ἀκολουθία τῶν ἀποθανόντων ὑπὲρ τοῦ βασιλέως, δι' ὃν ἐλατομήθη ὁ τάφος. Τῷ προχωροῦντι αἱ εἰκονικαὶ παραστάσεις φαίνονται ἐν ταῖς ἱερογλυφικαῖς ἐπιγραφαῖς. Ὡς ἐν τοῖς ἐπιταφίοις παπύροις, ἀλλὰ πάντοτε ἐν βαθμῷ σπουδαιοτάτῳ, εἶνε ἡ ἱστορία τῆς ψυχῆς μετὰ τὸν θάνατον, ἢ εἰκὼν τῶν δοκιμασιῶν, ἀς ὀφείλει νὰ ὑποστῇ, κρίσεις ἐκφερόμενα περὶ αὐτῆς ὑπὸ τῶν θεῶν καὶ ὑπὸ πληθῶς πνευμάτων ἐχόντων τὴν κεφαλὴν ἀνθρώπου, τετραπόδου, πτηνοῦ καὶ ἐρπετοῦ. Αἱ ψυχαὶ αἷτινες ὑποβάλλονται εἰς τὴν μακρὰν καὶ τρομερὰν ταύτην ἱερὰν πορείαν, διέρχονται διὰ τοῦ πυρός καὶ τοῦ ὕδατος, ἴστανται εἰς τόπους ἡσύχους ἐν μέσῳ δένδρων καὶ θερσιμῶν, ἔπειτα ἐξακολουθοῦσι τὴν πορείαν αὐτῶν διὰ τῶν βασιάνων.

Ἐκαστον τῶν ἀλλεπαλλήλων ὑπογείων δωματίων, εἶνε ἄξιον ἰδίᾳς σπουδῆς. Δυνάμεθα νὰ περιορισθῶμεν μόνον ἐν τῷ τελευταίῳ ἐκείνῳ, ἐν ἣ ἦτο ὁ σαρκοφάγος τοῦ μονάρχου καὶ ἐν ἣ ἀνευρίσκει τις αὐτὸν ὡς τὸ πολὺ καὶ νῦν. Ἐν αὐτῷ ἀναπτύσσονται πᾶσαι αἱ μεγαλοπρέπειαι τοῦ θανάτου καὶ πᾶσαι τῆς μελλούσης ζωῆς αἱ λαμπρότητες. Αἱ ὀροφκαὶ σπινθηροβολοῦσιν ἐκ τῆς λάμψεως τῶν ἀστέρων, ἐν οἷς ἀντανάκλα ὁ ἥλιος τοῦ ἄλλου κόσμου, εἰκὼν τοῦ Φαραῶ, ὅστις ἀρκεῖται εἰς τὴν διαμονὴν τοῦ φωτός, περιδεύει διὰ τῶν ἀστρῶν ἐν τῇ θείᾳ λάμψῳ ἐν οὐρανοῖς.

Ν.

Τὸ εὐκολώτερον πρᾶγμα γίνετα δύσκολον, ὅταν ἐπιχειρῆ τις αὐτὸ μὲ δυσαρτέκιάν του.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐφημερίς τις τῆς Πρωσσίας, ἡ Ἐφημερίς τοῦ Λαοῦ, ἀφηγεῖται τὸ ἐξῆς μυθιστορικὸν ὄντως γεγονός :

Πρῶστος τις ἀξιωματικὸς τοῦ ἱππικοῦ Μ. Ρ. . . , υἱὸς γνωστοτάτου στρατηγοῦ, ἐμνηστεύθη κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον Γαλλίδα νεάνιδα, θυγατέρα εὐπατρίδου Βρετόνου. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου ἡ νεάνις ἀπέλιπε τὸν πατρικὸν οἶκον, συζευχθεῖσα μετὰ τοῦ μνηστήρος αὐτῆς. Οἱ δὲ γονεῖς αὐτῆς μετέβησαν εἰς Γερμανίαν ὅπως ἐπισκεφθῶσι τὸ νεκρὸν ζεύγος.

Τὸ σύνταγμα εἰς ὃ ἀνήκεν ὁ Μ. Ρ. προσελήθη νὰ συμμετάσχη τότε τῶν γυμνασίων, ὃ δὲ πενθερὸς καὶ ἡ πενθερὰ αὐτοῦ τῷ ἐπρότειναν νὰ συμπαραλάβωσι τὴν θυγατέρα των εἰς τὸ μέγαρόν των καὶ νὰ κρατήσωσιν αὐτὴν μέχρι τῆς λήξεως τῶν γυμνασίων.

Ὁ σύζυγος συγκατετέθη μετ' εὐχαριστήσεως καὶ ἡ σύζυγος τοῦ Μ. Ρ. ἀπῆλθε μετὰ τῶν γονέων αὐτῆς. Κατὰ τὰ γυμνάσια ὁ Μ. Ρ. πληροφορεῖται αἰφνης ὅτι ἡ σύζυγός του ἀσθενεῖ ἐπικινδύνως, μετὰ τινὰς δ' ἡμέρας διὰ τηλεγραφήματος μανθάνει ὅτι ἡ σύζυγός του εἶνε ἐπιθάνωτος καὶ ὅτι ἐπάναγκες εἶνε νὰ μεταβῇ ἀμέσως εἰς τὸν πύργον τοῦ πενθεροῦ του ὅπως παραστῇ εἰς τὰς ἐσχάτας αὐτῆς στιγμὰς.

Ὅτε ὁ Πρῶστος ἀξιωματικὸς ἀφίκετο εἰς Βρετάνην εὗρε τοὺς πάντας πενθηροῦντας. Τῷ ἔδειξαν τὸν τάφον τῆς συζύγου του. Μεγάλῃ δ' ὑπῆρξεν ἡ ἀπελπισία αὐτοῦ καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Γερμανίαν κατατεθλιμμένος. Μετὰ τινὰς ἔτη ἐρασθεὶς Γερμανίδος τινὸς ἐνυμφεῦθη αὐτήν. Οἱ δύο νεόνυμφοι ἐβίουσαν εὐδαίμονες, ἄρρεν δὲ τέκνον, συνέδεσε στενότερον τοὺς ἐνοῦντας τοὺς δύο συζύγους δεσμούς.

Ἐσπέραν τινὰ ὁ Μ. Ρ. καὶ ἡ δευτέρα αὐτοῦ σύζυγος ἐκάθησαν ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτῶν οἰκείως συνδιαλεγόμενοι μετὰ τινος ἀξιωματικοῦ, φίλου τοῦ Μ. Ρ. ὅτε γυνὴ τις ὥχρᾳ καὶ πενιχρῶς ἐνδεδυμένη εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, καὶ ὤρμησεν εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ οἰκοδεσπότη καλοῦσα αὐτὸν διὰ τοῦ ὀνόματός του. Ἦτο ἡ πρώτη σύζυγος τοῦ Μ. Ρ., ἥτις βίᾳ εἶχε περιορισθῆ ἐν τῷ πατρικῷ πύργῳ ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς, ἐκ μίσους πρὸς τὴν ἐθνικότητα τοῦ συζύγου της, καὶ ἥτις δραπετεύσασα κατάρθρωσε νὰ μεταβῇ εἰς Ἀλακίαν, ὅπουθεν φίλη τις παρέσχεν αὐτῇ τὰ μέσα νὰ μεταβῇ πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ συζύγου της. Ἐννοεῖται ὅποια σκηνὴ ἐπηκολούθησε τὴν ἀπροσδόκητον ἐπάνοδον.

Ὁ Μ. Ρ. εὐρίσκεται εἰς δυσχερεστάτην θέσιν. Μόνον ὁ πρῶτος γάμος εἶνε ἐγκυρὸς ἐνώπιον τοῦ νόμου. Ἀφ' ἑτέρου ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου, ἔχει τέκνον τὸ ὅποιον ἀγαπᾷ παραφύρως. Ἡ ὑπόθεσις ἠνέχθη ἐνώπιον τοῦ αὐτοκρά-

τορος τῆς Γερμανίας. Ἡ Ἐφημερίς τοῦ Λαοῦ τοῦ Βερολίνου, ἡ ἀφηγουμένη τὸ γεγονός, λέγει ὅτι γινώσκει τὸ ὄνομα τῶν γονέων τῆς βίᾳ περιορισθείσης νέας.

Ἐκτακτος γενεαίης.— Ὁ τὴν μεγαλειτέραν ἐν τῷ κόσμῳ γενεαίᾳ ἔχων εἶνε Ἀδάμ τις Κίρπεν. Εἶνε τύπος ῥωμαλέου Γερμανοῦ γεγηρακόςτος, ἔχει ὕψος πέντε ποδῶν καὶ ἔνδεκα δακτύλων, ἡλικίαν δ' ἐξήκοντα καὶ ἔξ ἑτῶν. Διὰ τῆς γενεαίᾳς του ἐκέρδισε πολλὰ χρήματα, ἐν τούτοις ὅμως πωλεῖ τὴν φωτογραφίαν του καὶ λέγει ἐαυτὸν πένητα. Ἡ γενεαίς αὐτοῦ ἔχει μῆκος πλέον τῶν δώδεκα ποδῶν, ἐξερχόμενος δὲ τῆς οἰκίας του περιελίσσει αὐτὴν εἰς τὸν λαϊμόν του. Ὅσακις κρέματα ἐλευθέρᾳ δύνανται νὰ ἐπιθέτῃ ἐπ' αὐτῆς τοὺς πόδας του. Εἶνε καθ' ὀλοκληρίαν σχεδὸν ψαρρὰ, ἀλλὰ πυκνοτάτη καὶ ἀπὸ εἴκοσι δύο ἐτῶν δὲν ἠγγισεν αὐτὴν ζυρός. Ὁ Κίρπεν ἐκ νεκρωτάτης ἡλικίας προεδείκνυεν ὅτι θὰ γείνη δασύτατος. Ἐνδεκαέτης μάλιστα ἐδέησε νὰ ξυρισθῇ, δεκατετραέτης δὲ ἔφρεν οὕτω πυκνὸν γένειον, καὶ ἦτο τόσο ῥωμαλέος, ὥστε ἐφαίνετο ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς του.

Ὅτε κατετάχθη ἐν τῷ γερμανικῷ στρατῷ, ὡς πυροβολητής, ὁ μύσταξ αὐτοῦ εἶχε μῆκος τριῶν ποδῶν, καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἔμελλε νὰ φάγη ἠναγκάζετο νὰ δένη τὰ δύο ἄκρα αὐτοῦ ὀπίσω τῆς κεφαλῆς του. Ὁ Κίρπεν διὰ τῆς ἀρρενωπῆς του ταύτης καλλονῆς εἶχεν ἐπισπάσει τὴν εὐνοίαν πάντων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ συντάγματός του.

Μόνον μετὰ τὴν εἰς Ἀμερικὴν ἀφίξιν του ἀφῆκεν ὀλοκληρὸν τὴν γενεαίᾳ του. Ἀποκτήσασαν δὲ πέντε ποδῶν μῆκος ἐπώλησεν αὐτὴν ἀντὶ 75 δολλαρίων εἰς τι τῶν μουσειῶν τοῦ Χικάγου. Ἐκτοτε, ἀπὸ εἴκοσι δύο ἐτῶν, οὐδέποτε ἐξυρίσθη, ἡ δὲ γενεαίς του ἐξηκολούθησεν αὐξανομένη καὶ αὐξάνει ἔτι. Ὁ γηραιὸς Κίρπεν ἔχει υἱόν, ἀλλὰ δὲν εἶνε κληρονομικὸν τὸ μακρὸν γένειον, εἰς τοῦτον δὲ μάλιστα ἐφύη περὶ τὸ τριακοστὸν αὐτοῦ ἔτος. Ὁ πάππος του ἐν τούτοις εἶχε τοῦτο τὸ ἰδιάζον, ὅτι τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ τὰ μέλη ἐκαλύπτοντο ὑπὸ τριχῶν ἐχουσῶν δώδεκα σχεδὸν δακτύλων μῆκος.

Κατὰ τὴν τρίμηνον ἀπογραφικὴν ἐκθεσιν, ἣν ἄρτι ἐδημοσίευσεν ὁ διευθυντὴς τῆς στατιστικῆς ἐν Ἀγγλίᾳ, ὁ πληθυσμὸς τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας τῇ 1 Ἰουλίου 1882 ἀπετελεῖτο ἐκ 35,280,299, ὧν 26,406,820 κάτοικοι τῆς Ἀγγλίας, 3,786,400 τῆς Σκωτίας καὶ 5,088,079 τῆς Ἰρλανδίας.